Ազգ
Azg

1 ՄԱՅԻՍ 2013 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 70(5153)

ISSN: 1829-1651

Կուսակցությունները կամ պետք է փոխվեն, կամ անհետանան

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մի բանում համաձայն ենք մեր սոցիոլոգների հետ՝ ավագանու ընտրություններում խախտվելու է ստերեոտիպը եւ ոչ թե նվազ մասնակցություն է գրանցվելու, ինչպես սովորաբար է եղել, այլ, հակառակը, երեւանցիների աննախադեպ մասնակցություն կարող է գրանցվել: Պատճառները մի քանիսն են: Նախ՝ բնավ երկրորդական տեղում չի լինելու օրվա շահը, ընդ որում՝ բաժանվող փողի չափն այս անգամ, ըստ լուրերի, բավական բարձր է: Արդեն իսկ բոլորը գիտեն տարբեր վճարունակ կուսակցությունների պատրաստած «սեփական» ընտրողով ցուցակների մասին, խոսացվում է կամ արդեն իսկ տրվում է փող, սուպերմարկետների ժամկետանց ապրանքներից, անգամ ձու, անվճար բուժօգնություն, անվճար տրանսպորտ եւ այլն, համենայն դեպս՝ օդում առկա են այդպիսի խոսակցություններ, ու քվեն փոխանակվում է ինչով ասես՝ բնամթերքով, ծաղիկներով, շապիկ-գլխարկով, ծառայությամբ կամ պարզապես հովանավորությամբ: Այս առումով մարդկային երեւակայությունը սահման չի ճանաչում՝ մեկ քվե անգամ ավելի տանելու համար:

Տես էջ 3

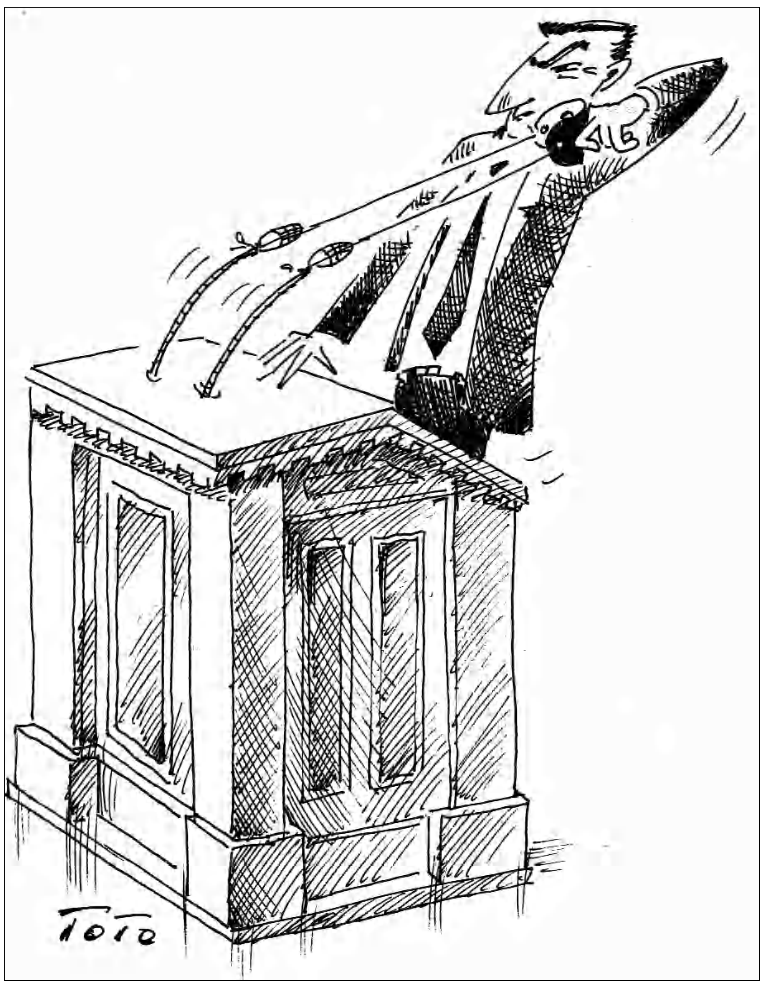

Բաքվում լրջորեն վախեցել են իրանական կողմի կոշտ հայտարարություններից

«Մեհր» իրանական գործակալության հաղորդմամբ՝ երեկ սկսվել է Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Ռամիզ Մեհթիեւի այցը Թեհրան: Այցի ժամանակացույցի եւ օրակարգի մասին ոչինչ չի ասվում: Իրանական լրատվամիջոցը միայն տեղեկացրել է, որ այցի ընթացքում Մեհթիեւը «կհանդիպի Իրանի Ազգային անվտանգության բարձրագույն խորհրդի քարտուղար Սաիդ Ջալալիի եւ այլ պաշտոնատար անձանց հետ»: Այդ մասին հաղորդել է ադրբեջանական haqqin.az-ը:

«Թուրան» գործակալության վերլուծական կենտրոնի կարծիքով՝ «մեծ հավանականությամբ կարելի է ենթադրել, որ Մեհթիեւը Թեհրանում բացատրություններ է տալու ԱԳ նախարար Մամեդյարովի Իսրայել կատարած այցի պատճառների մասին»: Ավելի վաղ ադրբեջանական եւ իսրայելական կողմերը Մամեդյարովի այցը գնահատել էին «պատմական»:

Այդուհանդերձ, Ադրբեջանի ԱԳ նախարարը խուսափել էր հրապարակել, թե ի՞նչ ժամկետներում է նախատեսվում իր երկրի դեսպանատան բացումը Իսրայելում: Ինչպես հայտնի է, Իսրայելի դեսպանատունը Բաքվում գործում է վաղուց, մինչդեռ տեւական ժամանակ Ադրբեջանը պատասխան քայլ ձեռնարկելը հետաձգում է: Գրեթե բոլոր փորձագետները Բաքվի զգուշավորությունը բացատրում են Իրանի հետ հարաբերություններով:

Մինչեւ վերջին ժամանակներս իրանա-ադրբեջանական հարաբերությունները երկուստեք գնահատվում էին «բարեկամական»: Կողմերը պաշտոնապես դա չեն վերանայել, սակայն լարվածությունն ակնհայտ է: Վերջերս Բաքվում անցկացված համաժողովում քննարկվել էր այսպես կոչված «Հարավային Ադրբեջանի ապագան», ինչին իրանական կողմն արձագանքել էր Թուրքմենչայի պայմանագրի վերանայման մասին օրենսդրական ակտի ընդունման սպառնալիքով:

Հարաբերությունների սառնության այս պահին էլ տեղի էր ունեցել Մամեդյարովի այցը Իսրայել: Դա Ադրբեջանի ԱԳ նախարարի առաջին այցելությունն էր, ինչին փորձագիտական շրջանակները չափազանց կարեւորություն տվեցին՝ համարելով, որ Ադրբեջանը «վերջնականապես ընտրություն է կատարել»: Խոսքը ենթադրվող հակաիրանական գործողությունների հանդեպ պաշտոնական Բաքվի վերաբերմունքի մասին է: Միջազգային մամուլում տեսակետ է շրջանառվել, որ իսրայելական կողմն «Ադրբեջանում արդեն իսկ օգտագործում է ռազմական նշանակության ենթակառուցվածքներ»:

Այս իրավիճակում է Թեհրան գործուղվել Ռամիզ Մեհթիեւը, որը համարվում է իշխանական հիերարխիայի երկրորդ դեմքը: Ակնհայտ է, որ նա իրանական կողմի հետ շփվելու է որպես անձնական ներկայացուցիչ կամ հատուկ բանագնաց, որ պաշտոնական Թեհրանին է փոխանցելու Իլիամ Ալիեւի բացատրությունները:

Ռուսաստանի պետական հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում վերջինս հայտարարել էր, որ Ադրբեջանի «տարածքը երբեք չի օգտագործվի դաշնակից պետության դեմ»: Ասածը վերաբերում էր Ռուսաստանի՞ն, թե՞ Իրանին՝ Իլիամ Ալիեւը չէր հստակեցրել: Բայց ամենայն հավանականությամբ Ռամիզ Մեհթիեւը Թեհրանում կշեշտադրի իր երկրի հենց այդ կեցվածքը եւ կփորձի իրանական կողմին համոզել, որ պաշտոնական Բաքուն հակաիրանական կոալիցիայի մաս չի կազմի:

Իրանա-ադրբեջանական հարաբերությունների վերաբերյալ Բաքվի քաղաքական, այդ թվում՝ իշխող կուսակցության, ներկայացուցիչների գնահատականներում ավելի հաճախ ընդգծվում է, որ «իսլամական համերաշխության անունից հանդես եկող Իրանը բարեկամական հարաբերություններ է զարգացնում Հայաստանի հետ»: Բացառված չէ, որ Ռամիզ Մեհթիեւը Թեհրանում փորձի շոշափել նաեւ այդ թեման:

Բայց գլխավորը կարծես այն է, որ Բաքվում լրջորեն վախեցած են իրանական կողմի վերջին կոշտ հայտարարություններից: Մեհթիեւին կհաջողվի՞ «կոտրել սառույցը»: Ադրբեջանական աղբյուրներից մեկը երեկ նրան անվանել էր «չափազանց վատ բանակցող» եւ ակնարկել, որ մոսկովյան վերջին այցի ընթացքում Մեհթիեւը չէր կարողացել հաջողություն արձանագրել Պուտին-Իլիամ Ալիեւ հարաբերություններում: Ակնարկվել էր, այսպիսով, որ չպետք է մեծ ակնկալիքներ ունենալ նաեւ նրա թեհրանյան այցից: Մանավանդ որ ամռանն Իրանում սպասվում են նախագահական ընտրություններ:

ՎԱՀՐԱՄ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ

Գիտնականների պահանջած օրենքն ընդունվում է

Ազգային ժողովը այս քառօրյայի առաջին օրն առաջին ընթերցմամբ քննարկեց, երեկ էլ ընդունեց «Գիտական եւ գիտատեխնիկական փորձաքննության մասին» օրենքի նախագիծը, որը ներկայացնող ԿԳ նախարարի պաշտոնակատար **Արմեն Աշոտյանը** շատ կարեւորեց՝ ռազմավարական խնդիր համարելով գիտության եւ տեխնիկայի զարգացումը եւ տեխնոլոգիական առաջընթացը երկրում, այդ գործում պետական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացումը: Իսկ կառավարության ներկայացրած այս օրենքը ապահովելու է գիտական փորձաքննության իրավական հիմքը եւ գիտության մեջ մրցակցային պայմանների ներդրումը՝ ավելի արդյունավետ նպատակաուղղելով գիտության ֆինանսավորումը պետբյուջեից: Սա այն նախագիծն է, որի համար պայքարում էին «Պահանջում ենք գիտության ֆինանսավորման ավելացում» ֆեյսբուքյան նախաձեռնության անդամ գիտնականները՝ ֆիզիկոս Արթուր Իշխանյանի գլխավորությամբ: ԱԺ գիտության, կրթության եւ մշակույթի հանձնաժողովի նախագահ **Արտակ Դավթյանը** խորհրդարանական լսումներ խոսացավ՝ առավել մանրամասն քննարկելու խորհրդարանից դուրս գոյություն ունեցող առաջարկները նաեւ:

Մ. Խ.

Ամուրի կանայք 4 անգամ շատ են, քան ամուրի տղամարդիկ

Վերջին տարիներին հայ ընտանիքների կառուցվածքը ենթարկվում է լուրջ փոփոխությունների: Ազգային վիճակագրական ծառայության բնակչության մարդահամարի եւ ժողովրդագրության բաժնի պետ **Կարինե Կույումջյանը**, ներկայացնելով վերջին հետազոտությունների արդյունքները, փաստում է, որ Հայաստանում ամուրի կանանց թիվը 4 անգամ ավելի է, քան ամուրի տղամարդկանցը:

2001-ի համեմատությամբ՝ նախկինում չամուսնացած տղամարդկանց տեսակարար կշիռն ավելացել է 30,6 տոկոսից՝ հասնելով 32,1-ի, ամուսնացած տղամարդկանց թիվը նվազել է՝ 65 տոկոսից հասնելով 63-ի: 1990-ի համեմատությամբ՝ մեր երկրում բարձրացել է ամուսնության տարիքը. կանանցը 22-ից դարձել է 25-26, իսկ տղամարդկանցը՝ 29:

2013-ի առաջին եռամսյակում գրանցվել է 4591 ամուսնություն եւ 897 ամուսնալուծություն: Ամուսնությունները նվազել են 1,6 տոկոսով: Այսինքն՝ յուրաքանչյուր հազար բնակչի հաշվով գրանցվել է 6 ամուսնություն: Կարինե Կույումջյանի խոսքերով՝ ամուսնությունների նվազման դեպքերը հիմնականում արձանագրվել են Երեւանում, Արարատում, իսկ ամուսնալուծությունների աճ է գրանցվել Արմավիրում, Գեղարքունիքում եւ Տավուշում:

Հ. Հ.

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի շնորհավորական ուղերձը աշխատանքի օրվա առթիվ

Հարգելի աշխատավորներ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան շնորհավորում է ձեզ Աշխատանքի օրվա առթիվ:

Մարդը մշտապես կարեւորել է աշխատանքը, հասկացել, որ լիարժեք կյանքի ապահովման հիմնական աղբյուրը արժանապատիվ աշխատանքն է, ուստի զարմանալի չէ, որ պետությունն այն վերածել է տոնի: Սակայն վերջին երկու տասնամյակում ժամանակն ու հանգամանքները թեեւ փորձեցին ստվերել տոնի իմաստը, այնուհանդերձ աշխատավոր մարդու եւ ոչ միայն նրա համար իրական արժեքը դարձյալ աշխատանքն է՝ իր օջախի ու երկրի ամրապնդման միակ գրավականը, ինչն իրավամբ կարեւորում է նաեւ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան: Աշխատավորը մշտապես զգալու է արհմիությունների ներկայությունը, ում համար սոցիալական բազում խնդիրների լուծման միակ ուղին սոցիալական գործընկերության, կոլեկտիվ բանակցությունների արդյունքում արձանագրված կոլեկտիվ պայմանագրերի հենքի վրա ձեւավորված համագործակցությունն է:

Արհմիությունների կոնֆեդերացիան շահագրգռված է, որ աշխատավարձի նվազագույն չափը սահմանվի՝ հաշվի առնելով աշխատավորի եւ նրա ընտանիքի անդամների իրական պահանջները: Պակաս կարեւոր չեն նաեւ աշխատողների իրավունքների պաշտպանության , ինչպես նաեւ աշխատանքի անվտանգության խնդիրները: Գործատու-աշխատող փոխհարաբերություններում առկա տարաձայնությունները հաճախ են տեղափոխվում իրավական հարթություն, ուստի մեր օրերում այս խնդրի կարգավորումն ինչպես պետության, այնպես էլ ՀԱՄԿ-ի համար օրակարգային է: Դատական ատյաններում աշխատավորի թեկուզ մի քանի խախտված իրավունքների վերականգնման փաստը վերջինիս հույս է ներշնչում, որ մեզանում հետզհետե արմատավորվում է օրենքի գերակայությունը: Այո, աշխատող մարդը պետք է զգա, որ անկախ սոցիալական դրությունից, ընտանեկան վիճակից կամ տարիքից, իր աշխատանքն անհրաժեշտ է պետության կայացման համար, ուստի իրավացիորեն ակնկալում է իր կենսական ուժերի, գործադրած ջանքերի արժանի գնահատում, ինչպես նաեւ իրավական ու բարոյական աջակցություն:

Մեկ անգամ եւս շնորհավորելով մայիսմեկյան տոնի առթիվ՝ մաղթում ենք արժանապատիվ աշխատանք՝ հանուն մեր ընտանիքների բարեկեցության եւ երկրի բարգավաճման:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Ընթացիկ

Ովքե՞ր են խոշոր հարկատուներ

Իսկ որտե՞ղ են խոշոր գործարարները

Այս տարվա առաջին եռամսյակում, պետական եկամուտների կոմիտեի հրապարակած խոշոր հարկատուների ցանկը գլխավորում է «Հայռուսգազարդը», որը պետական բյուջե է վճարել 13,2 մլրդ հարկ՝ նախորդ տարվա 11,9 մլրդ դրամի փոխարեն: 2-րդ տեղում ԱԺ պատգամավոր Սամվել Ալեքսանյանին պատկանող «Ալեքս Գրիգ» ընկերությունն է՝ գրեթե 3,8 մլրդ դրամ ցուցանիշով, նախորդ տարվա առաջին եռամսյակի 3,9 մլրդ դրամ ցուցանիշի դիմաց: Փաստորեն, այս ընկերության վճարած հարկերը նվազել են: 3-րդ տեղում հեռահաղորդակցության ոլորտի առաջատար «Կ-Տելեկոմն» է՝ «Վիվասել ՄՏՍ»-ն՝ դարձյալ 3,8 մլրդ դրամով: Նախորդ տարվա համեմատ «Վիվասել ՄՏՍ»-ն 1,1 մլրդ դրամով ավելի հարկեր է վճարել:

«Արմենտելը»՝ 3,7 մլրդ դրամ վճարած հարկերով, 4-րդ տեղում է՝ նախորդ տարվա 2 մլրդ դրամի դիմաց: 5-րդ տեղում Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատն է, որը պետական բյուջե է վճարել 3,4 մլրդ դրամ: Նախորդ տարվա հունվար-մարտին կոմբինատը վճարել էր 5,2 մլրդ դրամ եւ 2-րդ տեղում էր խոշոր հարկատուների ցանկում: Վառելիք ներկրող «Ֆլեշ» ընկերությունը 2,7 մլրդ դրամ վճարած հարկերով 6-րդ տեղում է՝ նախորդ տարվա վճարած 2,4 մլրդ դրամի փոխարեն: 7-րդը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» է՝ 2,5 մլրդ դրամ հարկային վճարումներով: Նախորդ տարվա առաջին եռամսյակում այս ընկերությունը վճարել էր 1,7 մլրդ դրամ:

8-րդ տեղում շատերի համար անհայտ «Սամ-Սեր Գրուպ» ընկերությունն է, որի սեփականատերը, ըստ որոշ տեղեկությունների, նույնպես ԱԺ պատգամավոր Սամվել Ալեքսանյանն է: Նա նույնպես վճարել է 2,5 մլրդ դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ հարկային վճարումների կտրուկ աճ արձանագրելով:

9-րդ եւ 10-րդ տեղերում են համապատասխանաբար «Ինտերնեյշնլ Մասիս» տաբակը»՝ 2 մլրդ դրամ, եւ «Գրանդ տոբակոն»՝ 1,8 մլրդ դրամ: Հրանտ Վարդանյանին պատկանող այս ընկերություններից առաջինը նախորդ տարի այս նույն ժամանակահատվածում վճարել էր 2,2 մլրդ դրամ, իսկ երկրորդը՝ 1,6 մլրդ դրամ: Փոխարենը կտրուկ՝ մոտ 700 մլն դրամով ավելացել են նույն գործարարին պատկանող «Մասիս տոբակո» ընկերության հարկային վճարումները՝ կազմելով 1,2 մլրդ դրամ:

Խոշոր գործարար համարվող անձանցից Գուրգեն Արսենյանի «Արսօյլը» զբաղեցնում է 20-րդ տեղը՝ մոտ 1 մլրդ դրամ վճարած հարկերով, Ռուբեն Հայրապետյանի «Բջնի հանքային ջրերի գործարանը» 23-րդը՝ 875 մլն դրամ վճարած հարկերով, Գագիկ Ծառուկյանին պատկանող «Արարատցեմենտը»՝ 106-րդ տեղը՝ ընդամենը 275 մլն դրամ վճարած հարկերով, որին հաջորդում է Խաչատուր Սուքիասյանին պատկանող «Հայէկոնոմբանկը»՝ 271 մլն դրամով, Միխայիլ Բաղդասարովի «Միկա Քորփորեյշնը» 145-րդ տեղում է՝ ընդամենը 171 մլն դրամով: Վերոնշյալ անձանց պատկանող այլ ընկերությունները կամ շատ ավելի համեստ դիրքեր են զբաղեցնում առաջին 1000 հարկատուների ցանկում, կամ ընդհանրապես բացակայում են, ինչը նրանց ստվերային գործունեության մեծ ծավալների վկայությունն է: Խոսքը հատկապես Միխայիլ Բաղդասարովի եւ Գագիկ Ծառուկյանի ընկերությունների մասին է:

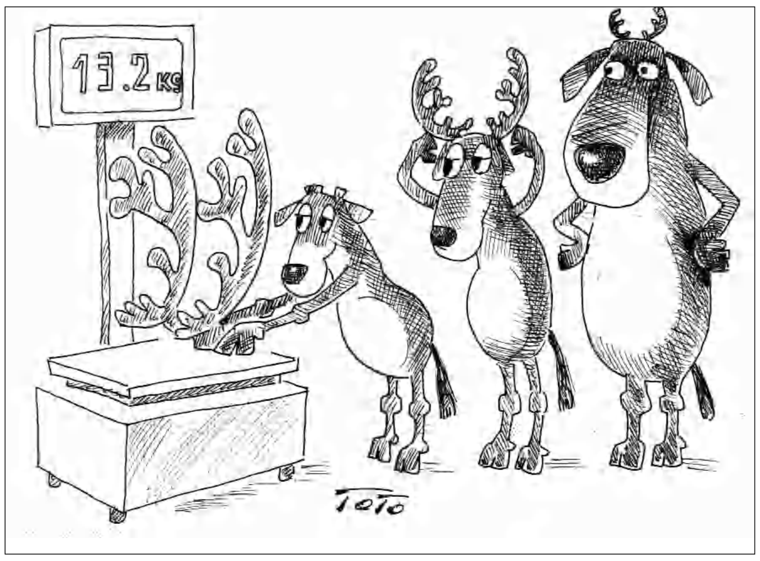

Նշենք նաեւ, որ առաջին 1000 հարկատուների առաջին տասնյակում հայտնված ընկերություններից, պետական եկամուտների կոմիտեի խոշոր հարկ վճարողների տեսչության կողմից սպասարկվում են 480 ընկերություններ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Պահանջել է աշխատավարձը, սակայն հայտնվել է դատարանում

Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրի նախկին աշխատակիցը, երբ տնօրենությանը դիմել է իրեն չվճարված աշխատավարձը ստանալու խնդրով, տնօրենությունը նրան դատի է տվել :

Մարզահամերգային համալիրի նախկին աշխատակից **Արման Մեխակյանը** երեկ «Վարկած» ակումբում հակիրճ ներկայացրեց սեփական աշխատավարձը պահանջելուց հետո իր հետ պատահած պատմությունը:

Նախօրոք լրագրողներիս տեղեկացրել էին, որ մամուլի ակումբում լինելու է Մարզահամերգային համալիրի ոչ թե մի աշխատակիցը, այլ լինելու են մի քանիսը, որոնք բոլորն ամիսներով աշխատավարձեր չեն ստացել, սակայն ասուլիսին եկել էին միայն նախկին աշխատակից Արման Մեխակյանը ու նրա փաստաբանը: Եվ սա առաջին անգամը չէ, երբ մամուլի ակումբները լրագրողների ներկայությունն ապահովելու համար տարածում են ինչ-որ աղմկահարույց անոնս, սակայն ասուլիսի թեման ու հյուրերը լինում են տարբեր:

Եթե կոպիտ ձեւակերպենք, ապա աշխատելու այս ոճը խաբեության նման մի բան է:

Ինչեւէ, Արման Մեխակյանը Մարզահամերգային համալիրի աշխատակիցներից, ավելի ճիշտ՝ արդեն նախկին աշխատակիցներից միակն էր, որ եկել էր մամուլի ակումբ: Նա Մարզահամերգային համալիրում աշխատել է որպես գնումների բաժնի մասնագետ, 4 ամիս շարունակ աշխատավարձ չի ստացել, եւ դիմել տնօրենությանը՝ ստանալու ակնկալիքով: Նրա պատմելով՝ ընկերությունում կատարել են աշխատավարձի վերջնահաշվարկ ու պատասխանել՝ ոչ թե ընկերությունը, այլ Արման Մեխակյանը պետք է վճարի իրենց, եւ վճարի ավելի քան 57 միլիոն դրամ: Բանախոսը պնդում է, որ իր վերցրած գումարները ծախսվել են օրինականորեն, սակայն իր ազնվությունն ապացուցելու մասին Արման Մեխակյանը չի մտածել ու չի վերցրել անդորրագրերը: Ասում է՝ հենց դրանից օգտվելով էլ՝ իրեն կանգնեցրել են փաստի առջեւ:

Գործը հասել է դատարան, որտեղ նրա դեմ վճիռ են կայացրել, հետո Արման Մեխակյանը բողոքարկել է, դիմել Վերաքննիչ դատարան, ապա նաեւ՝ Վճռաբեկ: Դատական գործընթացի ընթացքում Արման Մեխակյանին հաջողվել է նվազեցնել պահանջված 57 միլիոն դրամից ավելի գումարը, այսօր նրանից պահանջում են վճարել 1 252 918 դրամ: Ներկայումս Արման Մեխակյանն աշխատանք չունի, եւ գումարը վճարել չի կարող, բացի դրանից՝ ստիպված է նաեւ պետական տուրքերը վճարել:

Նրա փաստաբան **Մարինե Գրիգորյանը** ասում է, որ Արման Մեխակյանն այժմ կանգնած է իր բնակարանը կորցնելու վտանգի առջեւ, եթե չկարողանա վճարել պահանջվող գումարը, աճուրդի կհանեն նրա բնակարանը:

Թե ինչո՞ւ գնումների բաժնի մասնագետը չի վերցրել անդորրագրերը, Արման Մեխակյանը պատասխանում է. «Չեմ վերցրել, քանի որ միշտ վստահել եմ ընկերությանը»:

Եվ այժմ, չստանալով իրավասու մարմինների կողմից օրենքի պաշտպանություն, Արման Մեխակյանը նամակով դիմել է հանրապետության նախագահին եւ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ խնդրելով նրանց աջակցությունը:

Ի. Պ.

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Տեր-Պետրոսյանը «վճռական ճակատամարտի» է կոչում ընդդիմությանը

Երեկ կայացած ՀԱԿ համակիրների հանրահավաքը նախընտրական էր, ելույթ ունեցողների մեջ էր նաեւ ՀԱԿ ավագանու ցուցակի առաջին համար Վահագն Խաչատրյանը: Բայց մենք ներկայացնենք Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ելույթի՝ ավագանու ընտրություններին վերաբերող հատվածը. «Հակառակ ավագանու ընտրությունները չքաղաքականացնելու եւ Երեւանի քաղաքապետի դերը աղբահանության գործառույթի հանգեցնելու ուղղությամբ իշխանության գործադրած ջանքերին, կարծում եմ, չկա մի բանական էակ, ով չհասկանա, որ դրանից ավելի կարեւոր քաղաքական հարց այսօր Հայաստանում գոյություն չունի եւ գոյություն չի էլ ունենալու առաջիկա չորս տարիների ընթացքում, քանի որ ավագանու ընտրություններում լուծվելու է ոչ թե սոսկ քաղաքապետի, այլ, առանց չափազանցության, ռեժիմի ճակատագիրը: Այսինքն, այն ինչ չհաջողվեց նախագահական ընտրություններում, քաղաքական ուժերի համերաշխ ու նպատակասլաց գործունեության եւ ժողովրդի առավել ակտիվության պարագայում կարող է հաջողվել այս ընտրություններում: Ուստի որքան էլ չուզենան խոստովանել, Երեւանի ավագանու ընտրություններն իշխանությունների համար նույնիսկ ավելին են, քան քաղաքական հարցը, քանի որ դրանք շոշափում են իրենց գոյության իսկ խնդիրը:

Ցավոք, սակայն, իմ տպավորությամբ, իշխանություններն ավելի լավ են հասկանում այս պարզ ճշմարտությունը, քան քաղաքական ուժերից շատերը: Դրա վկայությունն է այն, որ վարչախումբը, մի կողմ դրած ընդամենը երեքամսյա հնություն ունեցող բարի ընտրություններ անցկացնելու մտադրությունը, կրկին վերադարձել է չար ու բռնի ընտրություններ անցկացնելու իր հին ու փորձված մեթոդին՝ գրեթե ամեն օր ոստիկանության եւ քրեական տարրերի միջոցով ահաբեկումներ ու սադրանքներ իրականացնելով ընդդիմության, մասնավորապես, Հայ ազգային կոնգրեսի եւ «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության ակտիվիստների նկատմամբ:

Նկատի ունենալով Երեւանի ավագանու ընտրությունների գերկարեւորությունը երկրի ապագայի համար, հարկ եմ համարում մի վերջին անգամ բարեկամական կոչով դիմել բոլոր ընդդիմադիր քաղաքական ուժերին ու հասարակական կազմակերպություններին՝ մի կողմ դնել առկա անհամաձայնություններն ու փոխադարձ կշտամբանքները եւ, դառնալով մեկ միասնական բռունցք, մայիսի 5-ին վճռական ճակատամարտ տալ հանցավոր ռեժիմին՝ մայրաքաղաքը նրա ճիրաններից կորզելու եւ դրանով Հայաստանում սահմանադրական կարգի վերականգնումը մոտեցնելու համար: Համոզված եմ, որ նախագահական ընտրություններից ընդամենը երկուուկես ամիս անց, երբ դեռ մարած չի լինելու ռեժիմի դեմ ծառացած ժողովրդի ընդվզման լիցքը, կա՛ այդ հնարավորությունը, եւ ընդդիմության կողմից հանցագործություն կլինի չօգտագործել այդ լիցքն ու կորցնել նման հնարավորությունը»:

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«Քաղաքը մերն է՝ բոլորինս»

Անցյալ տարվա մայիսին Գյումրիում ստեղծված «Քաղաքը մերն է» քաղաքացիական նախաձեռնության ակտիվիստներից յոթը ՏԻՄ սեպտեմբերյան ընտրություններում ավագանու անդամության թեկնածուներ առաջադրվեցին եւ հանդես եկան միասնական թիմով ու ծրագրով: Դա մեզանում քաղաքացիական նոր մշակույթի ձեւավորման փայլ էր, որն ակախ նշված ընտրության արդյունքներից, ընդհանուր հետաքրքրություն է ներկայացնում իր այդ եւ այլ դրսեւորումներով:

Սախարովի անվան հայկական իրավապաշտպան կենտրոնի Շիրակի մասնաճյուղի նախաձեռնությամբ հրատարակված «Քաղաքը մերն է՝ բոլորինս» գիրքը, որի շնորհանդեսը Շիրակի թեմի սոցիալ-կրթական կենտրոնում տեղի ունեցավ անցյալ շաբաթվա վերջին, ներկայացնում է նախաձեռնության ստեղծած փաստաթղթերը եւ այլ առավել բնութագրական հրապարակումներ՝ նվիրված քաղաքացիական այդ նոր մշակույթի ձեւավորման եւ իրացման, տեղական ինքնակառավարման բարելավման խնդիրներին: Գրքույկում տեղ են գտել, մասնավորապես, «Քաղաքը մերն է» քաղաքացիական նախաձեռնության հռչակագիրը, Գյումրու ավագանու անդամության թեկնածուի եւ ավագանու անդամի իրենց ընդունած վարքականոնը, որը Հայաստանում առաջին անգամ բարոյական սկզբունքներ է սահմանում համայնքային իշխանության կարեւոր հաստատության՝ ավագանու անդամի համար, Գյումրու զարգացման իրենց մշակած ծրագրի համառոտ տարբերակը: Վերջինս նաեւ նախաձեռնությունից ավագանու անդամության թեկնածուների միասնական նախընտրական ծրագիրն էր եւ, հրատարակությունը նախաձեռնողների կարծիքով, յուրօրինակ ուղեցույց կարող է լինել համայնքի զարգացման ծրագիր գրելու համար՝ հաշվի առնելով համայնքների բազմաթիվ ընդհանուր հիմնախնդիրների առկայությունը:

Գյումրու «Դպիր» հրատարակչությունում լույս ընծայված գիրքը հասցեագրված է քաղաքացիական կառույցներին, ՏԻՄ-երին եւ ընթերցողների լայն շրջանակին: Գ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԻԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետութեան 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ հեռ. 060 271117
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ հեռ. 060 271113
Հաշվապահութիւն (գովազդ) հեռ. 582960, 060 271112
Լրագրողների սենեակ հեռ. 060 271118
Համակարգչ. ծառայութիւն հեռ. 060 271115
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն
հեռ 060 271114, 010 529353
Համակարգչային շարուածքը՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Անդրադարձ

ԵԽԽՎ նստաշրջանի ամփոփումն ու ԵԽ-ում Հայաստանի նախագահությունը

Այս ամսից Հայաստանը նախագահելու է Եվրոպայի խորհրդում, սա ի՞նչ գործնական հեռանկարներ կարող է տալ Հայաստանին. «**Ազգի**» այս հետաքրքրությանն ի պատասխան ԵԽԽՎ-ում Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Դավիթ Հարությունյանը նկատեց, թե Հայաստանի նպատակը մեկը պետք է լինի՝ կազմակերպության աշխատանքը շարունակել առավել արդյունավետ ձեւով: Ազգային ժողովում մայիսի 3-ին լսումներ են լինելու այս թեմայով, Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարը ներկայացնելու է մեր առաջնահերթությունները (բնականաբար՝ նա է նախագահելու նախարարների կոմիտեում, որը Եվրոպայի խորհրդի առաջնահերթ կառույցներից մեկն է): Մայիսի վերջին տեղի են ունենալու ԵԽԽՎ մշտական հանձնաժողովի բյուրոյի եւ կանոնակարգի կոմիտեի նիստերը Երեւանում. «Մենք Եվրոպայում ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների պաշտպանության մակարդակը, օրենքի գերակայության հարցը արդյունավետ լուծելու խնդիրն ունենք որպես նախագահող, կատարելու ենք մեր քայլերը հենց այդ խնդիրները լավագույնս լուծելու համար», ասաց Դ. Հարությունյանը երեկ, Ազգային ժողովում ԵԽԽՎ գարնանային նստաշրջանի աշխատանքը ԵԽԽՎ պատվիրակության անդամներ Արփինե Հովհաննիսյանի եւ Նաիրա Կարապետյանի հետ ասուլիսով ամփոփելու ժամանակ:

Հայաստանի նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ զեկույցը ԵԽԽՎ բյուրոն քննարկել եւ հաստատել է, հնչել են ե՛ւ դրական, ե՛ւ քննադատական ելույթներ: Դ. Հարությունյանն այն օբյեկտիվ գնահատեց, թեեւ այնտեղ կային դրույթներ, որոնք ինքը չի ընդունում: Իսկ ընտրությունները քննադատող ելույթներ ունեցել են այնպիսի պատգամավորներ, որոնք դիտորդական առաքելության անդամ չեն եղել ու իրենց ելույթները կառուցել են ուրիշներից լսածով: ՀԱԿ-ի ներկայացուցիչ Լեւոն Զուրաբյանին ելույթի համար հերթ չի հասել, նրա ելույթը կցվել է արձանագրություններին, բնականաբար՝ Հարությունյանի ու Զուրաբյանի հայացքները նույն երեւույթին տարբեր հայացքներով են, այնպես որ այդ ելույթները տրամագծորեն տարբեր կարող էին լինել: Բյուրոյի եւ մշտական հանձնաժողովի քննարկումների համար մերոնցից հերթագրվել են Զարուհի Փոստանջյանը, Լեւոն Զուրաբյանն ու Արփինե Հովհաննիսյանը, բայց նրանց էլի հերթ չի հասել, ու նրանց ելույթների տեքստերը կցվել են արձանագրություններին: Նախարարների կոմիտեին նստաշրջանի ընթացքում հարցեր են ուղղել Դ. Հարությունյանն ու Լեւոն Զուրաբյանը: Մերոնց խոսք չի հասել նաեւ «Հետմոնիտորինգային երկխոսություն Թուրքիայի հետ» զեկույցի քննարկմանը, այնպես որ Դ. Հարությունյանի եւ Զ. Փոստանջյանի պատրաստած ելույթների տեքստերը էլի կցվել են արձանագրություններին: Չնայած դրան, մերոնցից Ա. Հովհաննիսյանի եւ Ն. Կարապետյանի առաջարկները արտացոլվել են զեկույցի բանաձեւում, թուրքական կողմից խոչընդոտներ են եղել (թեեւ առաջարկները վերաբերել են ազգային եւ կրոնական փոքրամասնությունների իրավունքներին): Ազատ քննարկումների ժամանակ Զ. Փոստանջյանը ելույթ է ունեցել Հայաստանի նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ: Ադրբեջանցի պատվիրակները հակահայկական ելույթներ են ունեցել, որոնց կոշտ նկատողություն է արել ԵԽԽՎ նախագահը: Ավելի չմանրամասնենք, քանի որ նստաշրջանի օրերին «**Ազգն**» անդրադարձել է այնտեղ տեղի ունեցածին:

Ավելացնենք միայն, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պատվիրակությունների ղեկավարների հանդիպում եւս եղել է, բայց դա աշխատանքային սովորական հանդիպումներից է եղել ու կապ չունի ԼՂ հարցով ժամանակավոր հանձնաժողով ստեղծելու խնդրի հետ, որի վերաբերյալ հայկական կողմն իր բացասական տեսակետը հայտնել է ժամանակին: ԵԽԽՎ գլխավոր քարտուղարի եւ երկու պատվիրակությունների ղեկավարների տարբերական հանդիպումները գաղտնապահական են, եւ Դ. Հարությունյանն այնտեղ քննարկվող հարցերի մասին ոչինչ չգաղտնազերծեց, թեեւ նույն բանը չի անում ադրբեջանական կողմը, հաճախ պայմանավորվածությունները խախտելով ու աղճատված տեղեկատվություն ներկայացնելով:

Գնահատելով եվրոպական պարտավորությունները կատարման ընթացքը՝ Դ. Հարությունյանը նշեց, որ մեր երկիրն առաջ է գնացել, չնայած Հայաստանը մոնիտորինգի տակ է, բայց մոնիտորինգից դուրս երկրներ կան, որտեղ վիճակը մերից վատ է՝ Հունգարիան եւ Բուլղարիան, օրինակ: Վերջինի ընտրությունների վերաբերյալ զեկույցը ներկայացնում է այդ երկրում ողբերգական վիճակ: Չնայած առաջընթացին՝ Դ. Հարությունյանը չի կարծում, որ Հայաստանը շուտ դուրս կգա մոնիտորինգի տակից:

Ս. Խ.

«Ամերիկացիներն ու թուրքերը վերստին հիշեցին Հայոց ցեղասպանությունը»

«ԱՄՆ դաշնային դատարանում ընդդեմ Թուրքիայի կառավարության ամերիկահայերի ներկայացրած փոխհատուցման հայցը հիմքը հանդիսացավ, որ ամերիկացիներն ու թուրքերը վերստին հիշեն Հայոց ցեղասպանությունը եւ հայերից խլած տարածքները»:

Համոզմունքը թուրքագետ **Արտակ Շաքարյանինն** է: Նրա գնահատմամբ՝ թեպետ ամերիկյան դատարանը մերժեց ամերիկահայերի պահանջն, ու դա բացասական է ընկալվում, քանի որ հետագայում նմանատիպ հարցերի բարձրացումն արագ արձագանք կստանա եւ կարժանանա նույն ճակատագրին, սակայն, մյուս կողմից, աշխարհը տեսավ հայերին այլ տեսանկյունից ու համոզվեց, որ իրավական գիտակցության աստիճանը բարձրացել է, հայը կարող է դատի տալ ու հատուցում պահանջել:

Թուրքագետը համոզված է՝ ամերիկահայերի հայցը դատարանում մերժվեց միայն քաղաքական շահերի պատճառով: Դատարանը, որ թեպետ անկախ կառույց է, չցանկացավ սեպ խրել թուրք-ամերիկյան բարեկամական հարաբերությունների մեջ: Սակայն այս պարագայում էլ Շաքարյանը ողջունելի է համարում, որ իրավական պահանջատիրության սկիզբը դրվեց: Նրա գնահատմամբ՝ եթե նմանատիպ հայցերը կրկնապատկվեն ոչ միայն ամերիկյան, այլեւ եվրոպական եւ թուրքական դատարաններում, ապա դա կնպաստի, որ թուրք հասարակությունը իմանա բազմաթիվ կալվածքների ու հողակտորների իրական տերերի մասին ու կառերեսվի իր պատմության 100-ամյա վաղեմության անցքերին:

Ամերիկացիները Թուրքիայում ունեն Ինջիռլիք ռազմակայան, եւ հայկական ընտանիքին պատկանող հողակտորը ներառված է այդ ռազմակայանի տարածքում: Սակայն դա միակ նախադեպը չէ: Շաքարյանը շեշտում է, որ Թուրքիայի տարածքում բազմաթիվ են հայկական կալվածքները, բանկերն ու ընկերությունները, որոնց տարածքում այսօր թուրքերը բիզնես են ծավալում: Օրինակ՝ Ադանայի կենտրոնական բանկը նախկինում պատկանել է հայ ավետարանչական եկեղեցուն:

Հիշեցնենք, որ ԱՄՆ դաշնային դատավոր Դոլ Մ. Ջին մերժել է ամերիկահայերի ներկայացրած հայցն ընդդեմ Թուրքիայի Հանրապետության՝ Հայոց ցեղասպանության ժամանակ նրանց բռնագրավված կալվածքների փոխհատուցման պահանջով: Սակայն դատավորը վճիռը կայացնելիս մի շարք լուրջ սխալներ է թույլ տվել, նաեւ օրենքի խախտումներ, ուստի գործով իրավաբանները չեն բացառում, որ Դաշնային վերաքննիչ դատարանը չեղյալ հայտարարի դատավորի սխալ դատավճիռը:

Հ. Հ.

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Կուսակցությունները կա՛մ պետք է փոխվեն, կա՛մ անհետանան

1-ին էջից

Մյուս պատճառն այն է, որ հայ ընտրողների մի զգալի մաս՝ իշխանությունից դժգոհները, նախագահական ընտրություններին ձեռնունայն մնալով, կարող են որոշել դաս տալ պարզապես իշխանություններին ու գնալ ընտրել ում ասես, բացի իշխող ուժից, ի դեպ՝ մինչեւ ընտրությունն ու դրանից հետո էլ գաղտնի պահելով, թե ո՞ւմ են ընտրել: Չէ, մենք առանձնապես չենք հավատում, որ ընդդիմադիր ինչ-որ ուժ մեծ տոկոս է հավաքելու: Ավելի շուտ՝ ընտրությանը մասնակցող ոչ իշխանական ուժերին տված ձայներով փոշիանալու են ընտրողների ձայները, միգուցե նրանցից մեկ-երկու ուժ ընդհանրապես ավագանի չանցնի, ու ոչ իշխանական ուժերի ընդհանուր տոկոսը բարձր չլինի, սակայն այս դեպքում, երբ ընտրողների ձայները փոշիացած լինեն, տուժելու է նաեւ իշխող Հանրապետականը, որի տոկոսները նույնպես իր սպասածից քիչ կարող են լինել: Սա կլինի ընտրողի վրեժը բոլորից, եւ ընտրությունների հին տեսակի վերջին ակորդը, քանի որ ոչ ոք, կարծում ենք, չի կասկածում, որ հինգ տարի հետո բոլորովին ուրիշ Հայաստան ենք ունենալու մտայնության առումով. ավագ սերնդի ընտրողների մի մասը, կներեք, բայց բնականոն ճանապարհով հեռանալու է ասպարեզից, ավելանալու է լրիվ նոր, պրագմատիկ եւ փոփոխությունն արյան մեջ կրող նոր ընտրողը: Իսկ այսօր առկա կուսակցությունները, իրենց գոյությունը պահպանելու համար, իրենք եւս կարդինալ փոփոխությունների պետք է ենթարկվեն կամ էլ անհետանան, քանի որ արդեն այժմ նրանց մեծ մասը հնացել է ու չի հասնում ընտրողի պահանջի հետեւից: Ինքներդ դատեք՝ եթե կուսակցությունները նրա համար են, որ մեր կյանքը փոխելու գեներատոր դառնան, ապա Հայաստանի կուսակցությունները նրա համար են, որ իրենք իրենց պահպանեն՝ ոչինչ չփոխելով կամ փոխել չկարողանալով Հայաստանում (ընդդիմություն), ու անգամ առկա իրավիճակից գոհ լինելով, ինչպես որ ՀՀԿ-ն է հիմնականում՝ փորձելով պահպանել ստատուս քվոն:

Անդրադառնալով քաղաքական ուժերի քարոզարշավին՝ նշենք, որ այս անգամվա նման կոշտ քարոզարշավի՝ ՏԻՄ ընտրությունների առումով, դեռ ականատես չենք եղել, եւ դա հասկանալի է. մասնակից քաղաքական ուժերի՝ իրենց առաջ դրած նպատակների անհասանելիության առումով ոչինչ չի մնում, քան միմյանց սեւացնելը, քանի որ կոնկրետ քաղաքային կյանքի բարելավում առաջարկելն ավելի դժվար է՝ մեխանիզմներին չտիրապետելու պատճառով:

Հիմա նպատակները. ԲՀԿ-ն մեկ նպատակ ունի՝ նախագահական ընտրություններին չմասնակցելուց հետո փաստել, որ ինքը բարձր վարկանիշ ունեցող ուժ է, իսկ ավելի ստույգ՝ վարկանիշը չի կորցրել, ինչը, հավատացեք, դժվար է, քանի որ ԲՀԿ-ում ամենաբարձր վարկանիշ ունեցող գործիչը՝ Գագիկ Ծառուկյանը, ավագանու ցուցակում չկա, ու նրա համակիրը չի հասկանում, թե ինչու պետք է ձայնը տա Վարդան Օսկանյանին կամ Գուրգեն Արսենյանին:

ՀՅԴ-ից Վահան Հովհաննիսյանը որ ասում է՝ դեռ մեզ չենք փորձել (քաղաքը ղեկավարելու առումով), գուցե դրա մեջ ճշմարտություն կա, բայց հարյուրտոկոսանոց չէ, քանի որ մի՞թե նախագահական կամ խորհրդարանական ընտրությունները փորձ չեն ընտրողի համար՝ ՀՅԴ-ի հանդեպ դիրքորոշում ունենալու առումով. առաջինին ՀՅԴ-ն ոչ մասնակցեց, ոչ էլ թեկնածու առաջադրեց, դուրս մնալով գործընթացներից, երկրորդի մասին ոչինչ չենք կարող ասել, քանի որ ընդհանրապես Հայաստանում խորհրդարանական ընտրությունների անցկացման կարգը հնարավորություն չի տալիս ընտրողին ու փորձագետին իրական պատկերացում կազմել ոչ իշխող ուժերի իրական վարկանիշի մասին: ՀՅԴ-ի հույսը, այնպես որ, ինչպես եւ բոլոր ընտրություններին, մնում է իր կայուն ընտրազանգվածը:

ՕԵԿ-ը խնդիր է դրել խմբակցություն ունենալ գոնե, այսինքն՝ անցնել 6 տոկոսի շեմը, ու, պատկերացրեք, դա կախված է լինելու էլի ոչ իշխանական ուժերից: Եթե նրանց ընդհանուր տոկոսը բարձր լինի, որքան էլ անձամբ ՕԵԿ ցուցակը ղեկավարող Արմեն Երիցյանը ակտիվ քարոզարշավ է տանում, ՀՀԿ-ն արդեն ՕԵԿ-ի մասին մտածելու «մաջալ» չի ունենա, քանի որ իր տոկոսները բարձրացնելու խնդիր պետք է լուծի: ՀԱԿ-ը նույնպես խնդիր ունի խմբակցություն ունենալու, քանի որ նախորդ ավագանիում խմբակցություն ունենալն ու աշխատանքին չմասնակցելն ու ավագանու որոշումներին չդիմադրելը նրա օգտին չեն աշխատել: Ու անգամ Վահագն Խաչատրյանի՝ ոչ կոնֆլիկտային կերպարն ու, չնայած դրան, նրա ագրեսիվ քարոզարշավը կարող են մեծ օգնություն չտալ՝ նվազագույն շեմ հաղթահարելն անգամ կասկածի տակ դնելով: Ու անգամ ՀԱԿ-ի նորարարությունը՝ դիմել գլխավոր դատախազությանը՝ ՀՀԿ-ական քաղաքապետ Տարոն Մարգարյանի ունեցվածքի օրինականությունը ստուգելու պահանջով, կարող է արդյունք չտալ: Դե իսկ բոլորի քննադատության թիրախ դարձած բարեւականների առումով նվազագույն շեմ հաղթահարելու խնդիր չի ծագի՝ նախագահական ընտրությունների բոնուսը դեռ աշխատելու է «Բարեւ, Երեւանի» համար, բայց հավանաբար երկրորդ ուժ լինելու իր նախագահական ռեկորդը նա կզիջի, որքան էլ խնդիր ունի հենց այդ պահպանել, քանի որ հետընտրական գործընթացները նվազեցրել են բոնուսը:

Իսկ ահա ՀՀԿ-ն եւս բարդ խնդիր է լուծելու՝ պահպանել գոնե նախագահական ընտրությունների տոկոսը, ինչը, այս ընտրութունների ավելի մրցակցային լինելու պատճառով, նրա համար դժվարանալու է:

Հ.Գ. Վերջերս մի նախընտրական անեկդոտ է շրջանառվում. երբ Կենտրոնի ինչ- որ տարածքում հերթական փողոցի բավական նոր ասֆալտն է հանվում ու լրիվ թարմ ասֆալտ գցվում, մարդիկ հարցնում են, թե ախր լրիվ նոր ասֆալտ էր, ինչո՞ւ եք փոխում, ասֆալտ անողները պատասխանում են. «Չէր փայլում, պետք է ընտրությունների օրը փայլուն ասֆալտ լինի, որ Տարոնի ընտրությունը փայլուն անցնի»:

Լյուդվիգ Վասիլի Միրզոյան

Մայիսի մեկին նա կլիներ 90 տարեկան։

Իմ կարծիքով՝ մարդն իրեն գնահատում է երկակի։ Փոքր հասակում նա համոզված է, որ աշխարհը գոյություն ունի, որպեսզի իրեն ստեղծեր եւ պտտվեր իր շուրջը։ Տարիների հետ նա հասունանում է։ Սերը իր հարազատների, երեխաների, իր համախաղաքացիների, հայրենակիցների, գործընկերների, իր ուսուցիչների նկատմամբ նրան վաղ թե ուշ բերում է այն մտքին, որ ինքը անոթ է եւ պետք է խնամքով ամփոփի իր մեջ նախնիներից ստացածը, ավելացնի իր հնարավորությունների չափով եւ փոխանցի հաջորդ սերունդներին։

Իհարկե կան անձնավորություններ, որոնց այդ մտքին գալու համար կարող է չհերիքել նրանց կյանքը (դա բնորոշ է հատկապես երկարամյա գիտքարտուղարներին, որոնք չգիտեն, թե ինչ պետք է անեն այս կյանքում։ Եվ կարող են, ի դժբախտություն իրենց եւ մյուսների, դառնալ կոմերիտմիության դափնեկիր տնօրեն, կուսակցության քարտուղար, պրեզիդենտ եւ այլն)։

Սուտը, կեղծիքը, եսակենտրոնությունը, անբարոյականությունը ժանտախտի պես սպանում են ընտանիքը, կոլեկտիվը, ազգը։

Այսօր ցանկանում եմ մայրիկիս, եղբայրներիս, քույրերիս եւ մեր լուսահոգի հարազատների լռելյայն համաձայնությամբ պատմել իմ քեռու, իմ ուսուցչի մասին, եւ հուսով եմ, որ այդ պատմությունը մի փոքր կարող է օգնել իմ ժողովրդին գտնելու առաջանցի ուղիներ։ Ես ցանկանում եմ հիշել Միրզոյանին որպես քաղաքացու, որպես ազգակցի, որպես մարդու։

Իմ ընտանիքի ծագումը (մորս կողմից) սկսում է Մակու քաղաքից։

Բարեհի Հայրապետը ունեցել է 3 զավակ՝ Թադեւոս, Խաչատուր, Անուշ։ Անուշը իմ տատն էր։ Անուշը խիստ հավատացյալ էր։ Միշտ գնում էր եկեղեցի եւ տաղավար տոներին մեզ բերում էր նշխարք, առանց ընդգծելու դնում էր մեր ձեռքերի երեսին, որ հաղորդվենք, բայց առանց ստիպողականության։ Ինձ թվում է՝ հայերս հավատում ենք կասկածելով, բայց հավատը չենք փոխում (կոտորածի ժամանակ շատ քիչ մեծահասակներ են փոխել իրենց հավատը փրկվելու համար)։ Անուշը ուներ 3 զավակ Լյուդվիգը, Աչիկը, Լուսիկը։ Ես Աչիկի մեծ տղան եմ, Անուշի առաջին թոռը։ Անուշը շատ կապված էր ինձ հետ եւ շատ սիրում էր ինձ պատմել իրենց ընտանիքի մասին։ Նա պատմում էր, թե երբ Լյուդվիգին տարել էին ռուսական դպրոց, Լյուդվիգը փախել էր ռուսական դպրոցից եւ ստիպել, որ իրեն տեղափոխեն հայկական։

Լյուդվիգը մեծ սիրով միշտ հիշում էր Սինանյանին՝ իր ուսուցչին։

Անուշի հայրը՝ Հայրապետը, եղել է դարբին եւ եղել է ազգի (Մակվում հայկական համայնքի) առաջնորդը։

90- ական թվականներին եղբայրս՝ Գեղամ Ղարիբջանյանը աշխատում էր Իրանում եւ այցելել էր Մակու։ Այնտեղ մի 90-ամյա ծերունի, իմանալով, որ եղբայրս Հայրապետի թոռն է, համբուրել էր եղբորս ձեռքը մեծագույն հարգանքով եւ երկար հիշել նրան։

Հայրապետի տղաները սովորել են Սբ Էջմիածինի Գեւորգյան ճեմարանում եւ լարանում։

Երբ Հայրապետը, որպես հայերի ներկայացուցիչ, երկու երիտասարդների բերում է Էջմիածին ձեռնադրվելու քահանա, Խրիմյան Հայրիկ կաթողիկոսը ասում է նրան, արի Հայրապետ ձեռնադրեմ քո տղաներին։ Հայրապետը հրաժարվում է։ Իմ կարծիքով, նա մեծ մարդ էր եւ հասկանում էր իր ժառանգների դերը, նրանց ապագան։

Թադեւոս Ավդալբեգյանը դարձավ հայտնի տնտեսագետ, թարգմանեց Մարքսի «Կապիտալը»։ Նա, ի լրացում, ըստ Մարքսի, հասարակության զարգացման 3 օրենքներին, ձեւակերպել է 4-րդը (իհարկե, ես շատ չեմ հասկանում, որ փակագծերը բացեմ)։ Գրեց տնտեսագիտական տերմինների բառարան եւ այլն։

Ինձ մեծ բավականություն է պատճառում մեր ազգում պատմվող մի փոքրիկ լեգենդ։ Մի դիսերտանտ պաշտպանում է թեզ, որտեղ փորձում է ապացուցել, թե մեր պատմիչներից մեկը, ոչ թե 5-րդ դարի հեղինակ է, այլ 10-րդ դարի, որպես ապացույց բերելով մի քանի բառերի ցանկ, որոնք, նրա կարծիքով, չեն օգտագործվել 10-րդ դարից առաջ (դարերը հավաստի չեն, քանի որ ես փոքր տղա էի եւ չեմ հիշում)։ Թադեւոսը 5-9-րդ դարերի մի շարք հեղինակների մոտ ցույց է տալիս այդ բառերի օգտագործումը։

Մեր ընտանիքում միշտ եղել է քեռու պաշտամունքը։ Մենք երդվել ենք քեռու արեւով եւ երբեք չենք եղել երդմնազանց։ Ես դարձա աստղագետ, որովհետեւ փոքր հասակից քեռու ազդեցությունը մեծ էր ինձ վրա։ Աշխատեցի նրա հետ 30 տարի, եւ երբեք թույլ չտվեց, որ որեւէ մեկը մտածի, թե նա ինձ հովանավորում է. Շնորհակալություն իրեն։ Ես ցանկանում եմ մի փոքր լուսաբանել այն միջավայրը, որտեղ ձեւավորվել է Լյուդվիգ Միրզոյանը։ Նա միշտ հիշում էր՝ ինչպես Թադեւոսը երկար զբոսնում էր իր զարմիկների եւ զավակների հետ, զրուցելով բարուց ու չարից։

Թադեւոսին գնդակահարեցին 1937-ին։ Նա ուներ մեկ տղա՝ Մարտիկ Ավդալբեգյանը, ճարտարապետ, որ կամավոր գնաց պատերազմ, ասելով, թե ցանկանում է վերականգնել հոր բարի անունը։

Տատիկս պատմում էր, որ նրան ըստ երեւույթին գնդակահարել են գերմանացիները, քանի որ նա գերության ժամանակ հրաժարվել է համագործակցել։

Թադեւոսի 3 աղջիկներից Սեդան լեզվաբան էր, Մայիսը՝ հայագետ, Արեւիկը՝ հայտնի դաշնակահարուհի։

Հայրապետի որդի Խաչատուրը բարեբախտաբար չգնդակահարվեց, բայց նա էլ աքսորվեց 2 անգամ 37-46, 49-53 թվերին Ալթայի երկրամաս։ Նա հայտնի հայագետ էր եւ բազմաթիվ գրքերի հեղինակ։ Նրա տղան՝ Էդուարդը, ջութակահար էր, իսկ Սուրեն Ավդալբեգյանը՝ հայտնի վիրաբույժ, աշակերտել է Յոլյանին եւ Մոսկվայում սովորել Քրիստիան Բեռնարդի հետ։ Ասում են, պատերազմի տարիներին կատարել էր ավելի քան 5000 վիրահատություն։

Հիշեցի Յոլյանին, որովհետեւ մեր ազգում չեն մոռանում ուսուցիչներին, անվերապահ պաշտպանում են նրանց ներդրումը։ Լյուդվիգը նույնպես-Սինանյան, Մելնիկով, Համբարձումյան։ Մելնիկովը եղել է նաեւ իմ գիտական ղեկավարը, աներեւակայելի կիրթ եւ բարի անձնավորություն էր։

Խաչատուր քեռին, վերադառնալով աքսորից, իր պարտքն էր համարում շրջել Հայրապետի թոռների ընտանիքներում։ Գալիս էր, թակում դուռը, հարցնում՝ ինչպես եք ապրում։ Պատասխանը մեծ մասամբ գոհացուցիչ էր։ Հրավիրում էինք տուն, շուռ էր գալիս ու գնում աշխատելու, որովհետեւ աքսորում կյանքից կորցրել էր մոտ քսան տարի։

Կա մի զավեշտական հիշողություն նրա մասին։ Մեր երեխաներից մեկը, որը հետագայում դարձավ նվագախմբի ղեկավար (դիրիժոր), Խաչատուր քեռու հարցին, թե ինչպես են թվանշանները, պատասխանել էր, թե մեկ չորս ունի։ Մեկ վարկյան իսկ չկասկածելով, որ մնացածները հինգ են, նա արագ ասել էր՝ դա էլ վերացրու, եւ գնացել տուն աշխատելու։

Տիգրան Պետրոսյանի հետ

Իմ պապիկը՝ Վասիլ Միրզոյանը, Լյուդվիգի հայրը նույնպես գնդակահարվեց 37-ին։ Եղիշե Չարենցը նրա հորաքրոջ թե քեռու տղան էր։ Աներձագների ձերբակալվելուց հետո նա պարբերաբար այցելում էր նրանց ընտանիքներին եւ նույնիսկ ՆԿՎԴ-ում փոխանցում էր նրանց ուտելիք, դա աններելի էր։

Տատիկս՝ Անուշը, մնաց մենակ 14 տարեկան Լյուդվիգի, 13 տարեկան Աչիկի եւ 12 տարեկան Լուսիկի հետ։ Որպես գնդակահարված հակայի կին չունենալով աշխատելու իրավունք, նա կար էր անում եւ մի կերպ պահում երեխաներին։

Ես չեմ հիշում՝ որ թվին քեռուս զորակոչել են բանակ, բայց որպես հակայի զավակի չեն տարել ռազմաճակատ, այլ նա ծառայել է աշխատանքային գումարտակում Քալաշյան Լորիսի, Շիրոյան Գեղամի եւ մի ուրիշ ընկեր ուներ, անունը՝ Ժորա, ազգանունը, ցավոք, չեմ հիշում։

Այդ ընկերները նրա լավագույն ընկերներն էին, երբեք նրանց չմոռացավ։ Նա սիրում էր պատմել Տիգրան Պետրոսյանի մասին մի պատմություն։ Երբ Պետրոսյանը դարձավ աշխարհի չեմպիոն, բանակի կենտրոնական մարզական ակումբը նրան առաջարկեց թողնել «Սպարտակը» եւ տեղափոխվել իրենց ակումբ, առաջարկելով չորսսենյականոց բնակարան եւ ուրիշ առավելություններ։ Նրա կինը՝ Ռոնան, անընդհատ ստիպում է Պետրոսյանին համաձայնել։ Վերջապես Պետրոսյանը նրան հասկացնում է, որ եթե օգուտի համար փոխի ակումբը, ապա կարող է փոխել նաեւ կնոջը։

Լյուդվիգը միշտ լավ եւ վատ օրերը անցկացրել է այդ ընկերների հետ։

Բանակից հետո, վերադառնալով համալսարան (ֆիզմաթի ուսանող էր եղել), նա միշտ պատմում էր, որ կորցրել էր սովորելու փորձառությունը։ Պատմում էր, որ մեկ տարի, կերոսինկայան ոտքերի միջեւ տեղադրած, աշխատում էր հասկանալ առանց արդյունքի եւ ասում էր, որ որոշել էր, եթե չհասկանա, ապա կթողնի ուսումը։ Բարեբախտաբար ճգնաժամը անցնում է, եւ նա ավարտում է համալսարանը որպես մաթեմատիկոս։

Նրա մաթեմատիկայի դասախոսը անվերապահ ցանկանում էր նրան ունենալ որպես ասպիրանտ, սակայն լինելով իր ժամանակի զավակը, ըստ երեւույթին վախենում է եւ խնդրում Լյուդվիգին հարցնել Մայիսին (Թադեւոսի աղջկան), թե ինչպես են վերաբերվում Մայիսի ասպիրանտուրային Մատենադարանում։

Լյուդվիգը նեղանում է (գուցե իզուր) եւ դիմում Բյուրականի աստղադիտարանի ասպիրանտուրա, որտեղ այդ հարցը բարձրանում է այլ կերպ։ Մեկ տեղին դիմում են երկու հոգի՝ Լյուդվիգը եւ պարտկոմը։ Համբարձումյանը բացում է երկու տեղ եւ ընդունում երկուսին էլ։

Բարեբախտաբար Լյուդվիգը ապրեց մինչեւ այն ժամանակները, երբ պարտկոմները սկսեցին հրաժարվել իրենց կուստոմսերից, իսկ շատ շարքային կուսակցականներ չարեցին այդ բանը։

Եղբայրս հիշեցրեց, թե ինչպես էր նա խնդրել Աշտարակի շրջկոմի առաջին քարտուղար Խաչատրյանին (ով, ցավոք, ունեցավ ծանր ճակատագիր), որեւէ կերպ մաքրություն ապահովել աշխարհում եզակի այբուբենին նվիրված հուշարձանին։ Թվում է՝ փոքր բան է, բայց ամենօրյա փոքր արարքներից ձեւավորվում է մարդու տեսակը՝ լավ կամ վատ։

Ես ծնվել եմ 1945 թ. դեկտեմբերին եւ հիշում եմ Բյուրականը 1949 թվից։ Հիշում եմ այդ կոլեկտիվի ծնունդից մինչեւ 1995 թվականը։

Սկզբնական շրջանում բարյացակամությունը շատ էր, աշխատակիցները օժտված էին փոխադարձ համակրանքով։ Հետագայում ինտրիգների քանակը շատացավ, եւ հակասությունները խորացան։

Սկզբնական շրջանում բոլորը աշխատում էին անձնուրաց, իսկ Համբարձումյանի անառարկելի գերազանցությունը զսպում էր Նարցիսի բարդույթով տառապող որոշ աշխատակիցների նկրտումները։ Հետագայում, Համբարձումյանի ստեղծագործական պոտենցյալի նվազման հետ, նրա քաղաքականությունը սկսեց փոխվել։ Նա սկսեց տեղ տալ ակնհայտ ավանտյուրիստների եւ անպտուղների։ Հին ավանտյուրիստները գոնե ունեին դիմակայությունը գիտական դաշտում պահելու սովորույթ, որովհետեւ ունեին բավական գիտական ժառանգություն, եւ խոսքը գնում էր միայն իրենց գերագնահատման եւ ուրիշների թերագնահատման մասին։

Իսկ նորերը գործը տեղափոխեցին կենտկոմ եւ անվտանգության օրգաններ զրպարտություններ ուղարկելուն։ Լ. Վ. Միրզոյանին էլ բաժին հասան հարվածներ, մեղադրանքներ։

Նա երբեք չիջավ փոխադարձ հարվածներ ուղարկելու մակարդակին։ Սկզբից մինչեւ վերջ վայելեց կարգին մարդկանց հարգանքը։

Երբ Համբարձումյանը ոչնչացրեց մեր հիմնական բաժինները՝ անվերականգնելի փոփոխություններ մտցնելով իր իսկ ստեղծած գիտական կառուցվածքում, Լ. Միրզոյանը միշտ պահեց իրեն հավասարիմ Համբարձումյանին. Երբեք ծանր վիրավորանքներին թույլ չտվեց իրեն դարձնելու ոչ օբյեկտիվ եւ փոխելու գնահատականը իր ուսուցչի՝ Վ. Համբարձումյանի գիտական անհերքելի հեղինակության մասին (ինչը չեմ կարող ասել տասնյակ ոչնչությունների մասին, որոնք այսօր 30 արծաթի (Grant) համար ոչնչացնում են այդ աշխարհահռչակ գիտնականի հեղինակությունը՝ պարելով ամեն տեսակի ավանտյուրիստների երաժշտության տակ)։

Իմ կարծիքով՝ գիտության մեջ աշխատողը պետք է օժտված լինի 2 տեսակի ազնվությամբ։

1. Գիտական ազնվություն, որը նշանակում է ինքնահարգանք, մարդն աշխատում է այնպես, որ նրա ստացած արդյունքներին հավատան եւ հարգեն։

2. Հասարակական ազնվություն, որն աշխարհայացք է, մի՛ ստիր, մի՛ դավաճանիր, մի՛ գողացիր եւ այլն։

Լ. Վ. Միրզոյանը, բոլոր ճանաչողների կարծիքով, բարձր կոնցենտրացիայով պարունակում է այդ երկու տիպի ազնվության հայտանիշները։

Բացառիկ արդարացի մարդ էր, առանց չափն անցնելու։ Իր աշակերտների հետ աշխատելիս միշտ տալիս էր շատ, քան վերցնում էր։

Ոչ մեկը չի կարող երեսը բաց նրան մեղադրել չհիմնավորված համահեղինակության մեջ։

Ուզում եմ հիշել, որ նրա համար ծանր ժամանակաշրջանում, երբ գիտակազմակերպչական բարելավման անվան տակ կտրեցին ուսուցիչ-աշակերտ բոլոր կապերը, բայց նա չմնաց մենակ։ Համբարյան Վալերին եւ Մելիքյան Նորիկը մնացին նրա խմբում։

Իմ կարծիքով, եթե քավարան գոյություն ունենա եւ մենք կանգնենք դատի առաջ, դա կլինի այսպես.

- Ժամանակն անվերջ է, եւ բոլորը կխոսեն՝ որքան ցանկանան, իսկ յուրաքանչյուրի հետեւի հեռուստացույցին կերեւան բոլորիս իրական շարժառիթները եւ նկրտումները։

Ինձ համար կանգնելը այդպիսի դատարանի առջեւ ծանր կլինի։ Իմ ճանաչած եւ հետս առնչված շատ մարդկանց համար կլինի մահացու։

Բայց Լյուդվիգ Վասիլի Միրզոյանի համար կասկած չունեմ, որ հեշտ կլինի։

ԱՇՈՏ ՂԱՐԻԲՋԱՆՅԱՆ

Ինչու Պուտինը չի վախենում իր ժողովրդից

Եվ այսպես՝ Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը 11-րդ անգամ անմիջական շփման մեջ մտավ համերկրացիների հետ, որը հեռարձակեցին երկրի երեք առաջատար հեռուստակայանները եւ երեք ռադիոկայան: «Ուղիղ գիծ Վլադիմիր Պուտինի հետ» հատուկ ծրագիրը տեւեց ռեկորդային 4 ժամ 48 րոպե, որի ընթացքում պետության ղեկավարը պատասխանեց ամենաբազմազան 85 հարցի:

Պուտինին ուղիղ եթերում «հարցաքննում էին» երկրի հասարակայնության ամենատարբեր խավերի ներկայացուցիչներ՝ հասարակ մարդիկ, քաղաքագետներ, գործարարներ, գիտնականներ, արվեստագետներ եւ այլք: Հարցերի գերակշիռ մասը վերաբերում էր երկրի ներքաղաքական-տնտեսական իրավիճակին. մարդկանց ավելի շատ հուզում են իրենց անմիջական կյանքին առնչվող խնդիրները:

Ասել, թե Ռուսաստանը խնդրահարույց պետություն չէ, ճիշտ չի լինի: Այստեղ էլ մասշտաբային է կոռուպցիան (որի դեմ, սակայն, պայքար է ծավալվել), անարդյունավետ է գործում կառավարությունը, տնտեսությունը անկում է ապրում, վիթխարի չափերի է հասել «անորակ» ներգաղթը, բարձիթողի վիճակում է բնակարանային-կոմունալ տնտեսությունը, դժվարությամբ են լուծվում սոցիալական հարցերը եւ այլն: Եվ այս ֆոնի վրա հիացնում է Վլադիմիր Վլադիմիրովիչի, առանց չափազանցության, համարձակությունը իր վրա ուղղելու կենսապայմաններից հոգնած մարդկանց, անհամակիրների, ընդդիմախոսների եւ նույնիսկ թշնամաբար տրամադրված անձանց անբավականությունը: Ոչ ոք Պուտինին չի ստիպում դիմել նման նախաձեռնության. նա ինքն է ժամանակին հեղինակել այդ ձեւաչափի հանդիպումների անցկացումը: Հարցերին պատասխանում է հանգիստ, արժանապատվությամբ, դիմացինի նկատմամբ հարգանքով, տալիս է խնդիրների ու դրանց լուծման իր պատկերացումները: Նա այդպիսին էր նաեւ վարչապետ եղած ժամանակ: Իր այս կեցվածքով Պուտինը իրոք մեծապես շահում է ժողովրդի համակրանքը: Իհարկե, ոչ նրա նման կանոնավորությամբ, լրագրողների հետ ընդարձակ հարցազրույցներով հանդես է գալիս նաեւ վարչապետ Դմիտրի Մեդվեդեւը:

Կարելի է չկասկածել, որ դիտելով նման հեռուստահաղորդումը, հայաստանցին թե ռուսահայը մի բան կմտածի՝ ինչո՞ւ իրենց ժողովրդի հետ նույնպիսի շփում չեն հաստատում Հայաստանի ղեկավարները, ինչո՞ւ նրանք բուն ազգի անմիջական ներկայացուցիչներից չեն ուզում իմանալ, օրինակ, թե ինչի հետեւանք է «գաղջ» մթնոլորտը, ինչից է ավելի շատ խտնում ու խորշում հայ մարդը, ինչու բնակչության 40 տոկոսը ուզում է լքել հայրենիքը, ինչու է աղքատ երկրում այդքան լավ ապրում քաղաքական վերնախավը եւ այլն:

Ստացվեց այնպես, որ Պուտինի ելույթից առաջ (իհարկե, բնավ էլ չառնչված դրան), ռուսաստանյան «Wek.ru» հրատարակությունը ընդարձակ մի հոդված էր տպագրել, իսկ ավելի ճիշտ՝ հրապարակել էր սոցիոլոգիական խոր հետազոտությունների արդյունքներ ու հետեւությունները «Ինչ է տնօրինում Հայաստանի քաղաքական վերնախավը» վերնագրով: Մեծ թվով փաստական տվյալներ էին տրամադրել հայ իրավապաշտպանները: Մի կողմ թողնենք չինովնիկների եւ օլիգարխների առասպելական հարստությունների վերաբերյալ «վիճակագրությունը». հայաստանցիները դրանք մեզանից էլ լավ գիտեն: Թերեւս արժե ուշադրություն հրավիրել որոշ «խոհերի» վրա: Հավաստվում է, որ երկրի կառավարիչները հեռու են կենսունակ ազգային պետության եւ այնպիսի իշխանության ստեղծումից, որը պաշտպաներ ինչպես ազգային-պետական, այնպես էլ հասարակ քաղաքացիների շահերը: Իշխանությունը դիտվում է որպես պատժիչ գործիք քաղաքական ընդդիմադիրների եւ տնտեսական մրցակիցների դեմ: Հատուկ նշվում է, եւ այս իրողությունը թերեւս ամենախոցելին է, որ չկա փոխադարձ կապ իշխանության ու ժողովրդի միջեւ: Ստեղծված պայմաններում երկրում ձեւավորվել է երկու զուգահեռ աշխարհ իրենց օրենքներով ու կանոններով: Մեկը յուրայինների համար է, մյուսը՝ հասարակ մարդկանց համար, որոնք էլ հենց շահառության սուբյեկտ են ծառայում առաջինների համար: Մարդկանց դժվար է բացատրել, ասվում է հոդվածում, թե ինչու չինովնիկների ծախսերը հարյուրապատիկ, եթե ոչ հազարապատիկ գերազանցում են պաշտոնական եկամուտները: Քաղաքացիները կույր չեն, տեսնում են պաշտոնյաների գերշքեղ առանձնատները, թանկարժեք մեքենաները:

Հրապարակման մեջ խոսվում է կառուցված ֆեոդալական-օլիգարխիական համակարգի, Հայաստանով անցնող նարկոտրաֆիկի, հրեշավոր կոռուպցիայի դեմ պայքարի բացակայության, փոքր ու միջին բիզնեսը խեղդող աննախադեպ անողոք հարկային քաղաքականության մասին եւ այլն:

Ահա եւ, նորից դառնանք պաթետիկ հարցին՝ ինչու Պուտինը կամ Մեդվեդեւը չեն վախենում ժողովրդի պատվիրակների հետ անմիջական զրույցից, իսկ Հայաստանում այդ մասին չեն էլ մտածում: Եթե երկրի ղեկավարները գտնում են, օրինակ, որ արտագաղթի թեման շահարկվում է, որ պատճառը բնավ էլ անարդարություններն ու աշխատատեղերի սղությունը չեն, ապա ինչու չի կարելի հրապարակային անկեղծ բանավեճ կազմակերպել մարդկանց հետ այդ թեմայով, լսել թեր ու դեմ կարծիքները, պատասխանել նրանց վաղուց հասունացած ցավոտ հարցերին:

Ռուսաստան արտագաղթած հայաստանցիները իրոք աշխատում են գիշեր- ցերեկ եւ հանդուրժում են ոչ քիչ անարդարություններ: Բայց նրանք հասկանում են, որ դա ուրիշ՝ օտար երկիր է, այլ բարքեր ու իրողություններ: Անհամեմատ դժվար է կուլ տալ սեփական պետության արհամարհանքը իր իսկ քաղաքացիների հանդեպ:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Լեստայի կառավարությունը վստահության քվե ստացավ

Իտալիայի նոր վարչապետ Էնրիկո Լեստայի ձեւավորած կառավարությունը վստահության քվե է ստացել երկրի խորհրդարանի ստորին պալատում, հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը:

Նորակազմ կառավարության օգտին քվեարկել են 453, դեմ՝ 153 պատգամավորներ: Մնում է, որ կառավարությունը ստանա վերին պալատի՝ Սենատի հավանությունը:

Լեստան կառավարության նոր կազմը ձեւավորել էր ապրիլի 27-ին: Դրա 21 անդամների մեջ կան ձախակողմյան Ժողովրդավարական կուսակցության, Սիլվիո Բեռլուսկոնիի աջակողմյան «Ազատության ժողովուրդ» կուսակցության, ինչպես նաեւ նախկին վարչապետ Մարիո Մոնտիի «Քաղաքացիական ընտրության» ներկայացուցիչներ: Կառավարությունը երդում էր տվել ապրիլի 28-ին:

46-ամյա Էնրիկո Լեստան Ժողովրդավարական կուսակցության ղեկավարի տեղակալն է: Դիտորդները նրան անվանում են «փոխզիջողական անձնավորություն», նշելով, որ նա սկզբունքային տարաձայնություններ չունի ոչ ձախամետ, ոչ էլ աջամետ քաղաքական գործիչների հետ:

ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԴԵՊՔԵՐ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐ ԾՐԱԳԻՐ

Մոսկվայից Եգիպտոս թռիչքները կշարունակվեն՝ չնայած ռուսական օդանավի գնդակոծմանը

Օդանավերը չեն թռչի Սիրիայի վրայով

Ապրիլի 30-ին Մոսկվայից դեպի Եգիպտոսի Շարմ էլ Շեյխ եւ Խուրգադա քաղաքներ չվերթերը շարունակվում էին, թեեւ նախօրեին Սիրիայի տարածքից հրթիռներ էին արձակվել Շարմ էլ Շեյխից Կազան թռչող ռուսական մարդատար օդանավի վրա: Սակայն «Ռոսավիացիան» արգելել է մարդատար օդանավերի թռիչքները Սիրիայի վրայով:

Մոսկվայի ուժային կառույցների աղբյուր վկայակոչելով՝ Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ ապրիլի 29-ին սիրիական տարածքից ռուսական օդանավի ուղղությամբ արձակված երկու հրթիռները պայթել են օդանավից ընդամենը մի քանի հարյուր մետր հեռավորության վրա: «Գնդակոծման պահին օդանավը մոտ 9800 մետր բարձրության վրա էր, մինչդեռ առաջին հրթիռը պայթեց 9200 մետրի, երկրորդը՝ 8900 մետր բարձրության վրա», հայտնել է աղբյուրը, ավելացնելով, որ գնդակոծությունից հետո սիրիացի դիսպետչերները բացառության կարգով անձնակազմին թույլատրել են օդանավը բարձրացնել եւս գրեթե 1000 մետր: «Այդպիսով անձնակազմը կարողացել է մեքենան եւ մարդկանց հեռու պահել բեկորներից», ամփոփել է նույն աղբյուրը:

Խոսքը Շարմ էլ Շեյխ-Կազան չվերթը կատարող ռուսական NordWind Airlines չարտերային ավիաընկերության A-320 օդանավի մասին է, որտեղ կային 159 ուղեւոր եւ անձնակազմի 8 անդամ: «Ռոսավիացիայում» չեն բացառում, որ գնդակոծության թիրախը եղած լինի հենց մարդատար օդանավը: Անձնակազմը նկատել է ցամաքային մարտական գործողություններ, որոնք կարող էին վտանգ ներկայացնել օդանավի եւ ուղեւորների համար:

Զբոսաշրջության ռուսաստանյան միության մամլո քարտուղար Իրինա Տյուրինան ՌԻԱ գործակալության թղթակցին ասել է. «Սիրիայի տարածքի վրայով թռչելիս օդաչուներից մեկը ներքեւում նկատել է բռնկումներ: Որոշվել է համենայն դեպս ավելի վեր բարձրանալ: Դժվար է ասել, թե դրանք ինչ բռնկումներ են եղել: Ամեն ինչ բարեհաջող է ավարտվել: Տուժածներ չկան»:

Սիրիացի ապստամբները պնդում են, թե քաղաքացիական օդանավերով Ռուսաստանից, Իրանից եւ Լիբանանից զենք է առաքվում Բաշար Ասադի վարչակարգին: 2012-ի սեպտեմբերին ապստամբները սպառնացին հարվածել այդ երկրների մարդատար օդանավերին:

Պարագվայի նախագահը իր աշխատավարձը կհատկացնի բարեգործությանը

Պարագվայի նորընտիր նախագահ Օրասիո Կարտեսը հայտարարել է, որ հրաժարվում է իրեն հասանելիք աշխատավարձից: Այդ մասին հաղորդում է «Լա Նասիոն» թերթը:

Կարտեսն ասել է, որ ինքը մտադիր է նախագահական աշխատավարձը հատկացնել անօթեւան երեխաներին եւ անբուժելի հիվանդներին: Պետության ղեկավարը նշել է, որ ինքը «անհամեմատ երջանիկ» կլինի, եթե իրեն հասանելիք փողերը բաժին ընկնեն այն մարդկանց, ովքեր «իրոք զգում են դրանց կարիքը»:

56-ամյա Օրասիո Կարտեսը նախագահ ընտրվեց ապրիլի 21-ին: Ընտրություններում նա ներկայացնում էր աջ կենտրոնամետ «Կոլորադո» կուսակցությունը, որն այն ժամանակ ընդդիմադիր ուժ էր: Կարտեսը ստացավ քվեների 45,8 տոկոսը, 9 տոկոսով առաջ անցնելով կառավարող կուսակցության թեկնածու Էֆրաին Ալեգրեից: Կարտեսի պաշտոնակալությունը նախատեսված է օգոստոսի կեսերին:

Նորընտիր նախագահը Պարագվայի ամենահարուստ մարդկանցից մեկն է: Նրան պատկանում են 25 խոշոր ընկերություններ, որոնք հիմնականում կապված են ծխախոտի, ըմպելիքների եւ սննդամթերքների արտադրության հետ:

Ստրասբուրգի դատարան. «Տիմոշենկոյի ձերբակալման շարժառիթները քաղաքական են»

Ստրասբուրգում գործող Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը երեկ ընդունել է, որ Ուկրաինայի նախկին վարչապետ Յուլիա Տիմոշենկոն փաստորեն քաղբանտարկյալ է: Համենայն դեպս, դատավճիռը մանրամասնում է, որ «գազային գործի» շրջանակներում իրականացված նրա ձերբակալության շարժառիթները կապված են եղել հենց քաղաքականության հետ:

Ինտերֆաքս գործակալությունը մեջբերում է Ստրասբուրգի դատարանի վճռի հետեւյալ մասը. «Դատարանը միաձայն ընդունեց, որ խախտվել է Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի 1-ին կետը: Դատարանը միաձայն որոշեց, որ խախտվել է 5-րդ հոդվածի 4-րդ կետը, ինչպես նաեւ 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետը: Դատարանը միաձայն որոշեց, որ խախտվել է Կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածը»:

Մինչդեռ ապրիլի 27-ին Ուկրաինայի ներման հարցերի նախագահական հանձնաժողովը հիմքեր չէր գտել նախկին վարչապետ Յուլիա Տիմոշենկոյի վաղաժամկետ ազատման համար: Փորձագետները հայտարարել էին, թե «ծանր եւ առանձնապես ծանր հանցագործությունների կատարման մեջ Տիմոշենկոյին մեղադրող քրեական գործերի քննությունը դեռ չի ավարտվել», ուստի ներման հարցի քննարկումը վաղաժամ է:

Պ.Ք.

Կրթություն

Վաստակաշատ գիտնականը, կրթության հմուտ կազմակերպիչը

Ակադեմիկոս Վիլեն Պարույրի Հակոբյանի ծննդյան 75-ամյակը

Լրացավ ճանաչված բժիշկ-դեղաբան, մանկավարժ եւ հասարակական գործիչ, Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի երկարամյա նախկին ռեկտոր, ՀՀ ԳԱԱ բնական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար, բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր **Վիլեն Պարույրի** Հակոբյանի ծննդյան 75-ամյակը:

Վիլեն Հակոբյանի գործունեության մեջ ցայտունորեն առանձնանում են մի շարք հիմնական կոչումներ՝ գիտնական, ուսուցիչ, բժշկական բարձրագույն կրթության հմուտ կազմակերպիչ եւ հասարակական գործիչ:

Վ. Պ. Հակոբյանը ծնվել է 1938թ. մայիսի 1-ին Հայկական ԽՍՀ Թալինի շրջանի Գառնահովիտ գյուղում: 1960թ. ավարտել է Երեւանի պետական բժշկական ինստիտուտի բուժական ֆակուլտետը: Աշխատել է Արթիկի շրջանում՝ որպես գյուղական բժշկական տեղամասի վարիչ: 1967թ. պաշտպանել է թեկնածուական, իսկ 1977թ.՝ դոկտորական թեզերը:

Վ. Պ. Հակոբյանը բարեխղճորեն աշխատել է Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի ուսումնավարչական գրեթե բոլոր օղակներում՝ ավագ լաբորանտից հասնելով ամբիոնի վարիչի, ռեկտորի պատասխանատու եւ պատվաբեր պաշտոնների:

1987թ. ընտրվելով Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի ռեկտոր, Վ. Պ. Հակոբյանը 19 տարի շարունակ դրսեւորել է կազմակերպչի եւ նորարարի մեծ հմտություն: Հիշենք թեկուզ անցումային շրջանի 1991-1994թթ., տնտեսական ու էներգետիկ ճգնաժամը: Այդ պայմաններում Երեւանի պետական բժշկական համալսարանը հանրապետության միակ բուհն էր, որը կարողացավ ունենալ անխափան էլեկտրաէներգիա եւ ջեռուցում, ոչ միայն ապահովեց իր աշխատանքի բնականոն գործընթացը, այլ նաեւ նկատելիորեն վերընթաց ապրեց:

Հիրավի, նրա անդուլ եւ հետեւողական աշխատանքների շնորհիվ մեծացավ ու խորացավ Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի միջազգային ճանաչումը: Անուրանալի են նրա ծառայությունները արտասահմանյան ուսանողների ներգրավման, անգլիալեզու ուսուցման համակարգ ստեղծելու, սեփական համալսարանական կլինիկական հիվանդանոցներ եւ հանրակացարաններ ունենալու գործում:

Ակադեմիկոս Վ. Պ. Հակոբյանի հետեւողական գործունեության շնորհիվ 1991թ. Երեւանի պետական բժշկական ինստիտուտը վերանվանվեց մեծն բժշկապետ Մխիթար Հերացու անվամբ, իսկ 1995թ. ինստիտուտը վերակազմավորվեց համալսարանի:

Ճանաչված գիտնականն իր ներդրումն է կատարել տեղական եւ միջազգային մի շարք հանդեսների աշխատանքներում: Բավական է նշել, որ Վ. Պ. Հակոբյանը երկար տարիներ (1989-2007թթ.) խմբագրել է ՀՀ ԳԱԱ «Հայաստանի բժշկագիտություն» հանդեսը: Գիտնականի եւ կազմակերպչի նրա վաստակը գնահատվել է արտասահմանյան մի շարք ակադեմիաների եւ գիտական ընկերակցությունների անդամ ընտրվելով:

Վ. Պ. Հակոբյանի գիտամանկավարժական գործունեությունն արտացոլված է նրա ավելի քան 300 աշխատություններում (որոնց զգալի մասը հրատարակվել է միջազգային գիտական հանդեսներում): Նա հեղինակ է 6 մենագրությունների (որոնցից 2-ը հրատարակվել է արտասահմանում՝ Մոսկվայում եւ Աթենքում), 11 ուսումնամեթոդական ձեռնարկների, 3 ֆարմակոլոգիայի դասագրքերի: Իր գործընկերների հետ ստեղծած այդ ուսումնական ձեռնարկները ֆարմակոլոգիայի հայերեն լեզվով առաջին բուհական դասագրքերն են Հայաստանում: Վ.Պ. Հակոբյանն ստացել է 21 հեղինակային արտոնագիր: Նրա ղեկավարությամբ պաշտպանվել են 6 դոկտորական եւ 18 թեկնածուական ատենախոսություններ:

Նա բազմիցս հրավիրվել է աշխարհի տարբեր երկրներ եւ զեկուցումներով հանդես եկել միջազգային գիտաժողովներում:

Վ. Պ. Հակոբյանն իր գիտական աշխատանքներն սկսել է տակավին ուսանողական տարիներից, տասնամյակներ շարունակ զբաղվել է կենտրոնական նյարդային համակարգի արյան շրջանառության ուսումնասիրության հարցերով: Գիտական հետազոտությունների նոր ուղղություն դարձան նրա առաջադրած սակավաշարժության եւ ֆիզիկական ակտիվության պայմաններում ուղեղային արյան շրջանառության կարգավորման մեխանիզմներին ուղղված աշխատանքները: Նա հաջողությամբ զարգացրել է ուղեղային արյան շրջանառության ինքնակարգավորման նյարդաքիմիական տեսությունը:

Վ.Պ. Հակոբյանն ակտիվորեն մասնակցել է մեր նորանկախ հանրապետության ստեղծման ու կայացման գործընթացին, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման արդար պայքարին, ինչպես նաեւ հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդմանը:

Պատշաճ ձեւով գնահատելով մեր անկախ պետականության համար ֆիզիկապես ամուր, առողջ եւ մարտունակ բանակ ունենալու եւ բարձրորակ զինվորական բժիշկներով ապահովելու կարեւորությունը՝ Վ. Պ. Հակոբյանի անմիջական նախաձեռնությամբ եւ ղեկավարությամբ 1994թ. Երեւանի պետական բժշկական համալսարանում հիմնադրվեց եւ մինչ օրս հաջողությամբ գործում է ռազմաբժշկական ֆակուլտետը:

Հայրենիքի պաշտպանության եւ բանակաշինության գործընթացում ներդրած ուրույն ավանդի համար ակադեմիկոս Վ. Պ. Հակոբյանն արժանացել է բժշկական ծառայության գնդապետի կոչմանը, ինչպես նաեւ «Դրաստամատ Կանայանի», «Գարեգին Նժդեհի», «Սպարապետ Վ. Սարգսյանի» եւ ԼՂՀ-ի «Մայրական երախտագիտության» մեդալներով:

Ակադեմիկոս Վ. Պ. Հակոբյանը պարգեւատրվել է նաեւ հանրապետության մի շարք բարձրագույն պարգեւներով, ներառյալ՝ «Մխիթար Հերացու» մեդալով, «Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանով, արժանացել է Հայաստանի Հանրապետության նախագահի մրցանակին:

Իր բազմաբնույթ գործունեության մեջ Վ. Պ. Հակոբյանը միաժամանակ ծավալել է հասարակական բուռն գործունեություն, որի շնորհիվ արժանացել է «Երեւանի պատվավոր քաղաքացի» կոչմանը, ինչպես նաեւ պարգեւատրվել է բազմաթիվ հուշամեդալներով եւ շնորհակալագրերով:

Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը, բարձր գնահատելով Գերագույն հոգեւոր խորհրդի անդամ Վ.Պ. Հակոբյանի ազգանվեր աշխատանքը, նրան պարգեւատրեց «Սուրբ Սահակ-Սուրբ Մեսրոպ» բարձրագույն շքանշանով: Նա արժանացել է նաեւ «Ամենափրկիչ Քրիստոսի տաճարի» Մոսկվայի կաթողիկոսության երախտավորագրին:

Բժշկագիտության եւ մարդասիրության բնագավառում, ինչպես նաեւ հասարակական գործունեության մեջ իր արժանի ծառայությունների համար Վ. Պ. Հակոբյանը պարգեւատրվել է Ալբերտ Շվեյցերի եւ Վերնադսկու անվան «Ոսկե աստղ» բարձրագույն պարգեւներով, Ֆ. Նանսենի անվան ոսկե հուշամեդալով եւ այլն:

Ներկայումս Վ. Պ. Հակոբյանն իր կուտակած փորձն ու հմտությունը ներդնում է ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտահետազոտական կազմակերպություններում՝ իրեն հոգեհարազատ բնական գիտությունների բնագավառում ծավալվող գիտական աշխատանքները նոր պահանջների ոգով կազմակերպելու եւ բարեփոխելու խնդրում:

Ակադեմիկոս Վ. Պ. Հակոբյանի բազմաթիվ աշակերտներն ու հետեւորդները, հանրապետության եւ արտերկրի բժշկական հասարակությունը, բոլոր նրանք, ովքեր ճանաչում են Վ. Պ. Հակոբյանին, զգացել են նրա հոգատար, արտացավ վերաբերմունքը, իրենց երախտագիտության եւ հարգանքի տուրքն են մատուցում անխոնջ մանկավարժին եւ հայրենասեր քաղաքացուն, որն իր ողջ գիտակցական կյանքը նվիրաբերել է իր հայրենիքին ու ժողովրդին ծառայելու պատվավոր գործին:

Ռ. Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս
Մ. Զ. ՆԱՐԻՄԱՆՅԱՆ
Երեւանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարանի ռեկտոր, պրոֆ.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

«Բարեկամություն» պետական համույթի փայլուն հաղթանակը

ՀՀ մշակույթի նախարարության աջակցությամբ ապրիլի 26-29-ը Հայաստանի «Բարեկամություն» պետական համույթը մասնակցել է Սանկտ-Պետերբուրգում անցկացվող «Սուպեր պար՝ ֆոլկլորից մինչեւ մոդեռն» առաջին միջազգային մրցույթ-փառատոնին: Ի թիվս այնպիսի երկրների, ինչպիսիք են Ռուսաստանը, Նիդերլանդները, Մեծ Բրիտանիան, Հունաստանը, Իսրայելը եւ Լատվիան, Հայաստանն արժանացել է փառատոնի բարձրագույն պարգեւին՝ «Գրան պրի» մրցանակի:

Ամփոփվեց «Արմմոնոն»

Երեկ ամփոփվեց «Արմմոնո» մոնոներկայացումների միջազգային թատերական 11-րդ փառատոնը, որի առանցքն այս տարի լեհական ծրագիրն էր:

«Կոտրված եղունգներ» (դերակատար՝ Աննա Սկուբիկ) ներկայացմամբ երեկ ամփոփվեց փառատոնը եւ բոլոր մասնակիցներին տրվեցին դիպլոմներ եւ հուշանվերներ:

Լեհական ծրագրի շրջանակներում ցուցադրվեցին 5 մոնոներկայացում, ինչպես նաեւ Երեւանի կինոյի եւ թատրոնի պետական ինստիտուտում անցկացվեց վարպետության դասընթացներ: Ի դեպ, փառատոնի շրջանակում ցուցադրվեցին 22 ներկայացում՝ Գերմանիայից, Ռուսաստանից, Լեհաստանից, Լիտվայից, Վրաստանից եւ Հայաստանից: Այսօր տեղի կունենա նաեւ «Արմմոնո-դեբյուտ» ծրագիր, որին կմասնակցեն մոնոներկայացման ժանրում իրենց առաջին քայլերն անող երիտասարդ բեմադրիչներն ու դերասանները:

Ընդգծենք, որ փառատոնին ցուցադրվեց Մեծ եղեռնին նվիրված ներկայացում «Աննի լռությունը»՝ գերմանիացի դերասանուհի Բիաթե Էհլերի կողմից, որն ի դեպ հայկական արմատներ ունի:

ՄԱՆԱՆԱ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

Հանդիսատեսը մեծ ոգեւորությամբ ընդունեց ՀՊԵՆ-ի եւ Արամ Թալալյանի համատեղ համերգը

Ապրիլի 29-ին Արամ Խաչատրյան համերգասրահում Հայաստանի պետական երիտասարդական նվագախումբը՝ գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Սերգեյ Սմբատյանի ղեկավարությամբ ներկայացավ դասական երաժշտության համերգով: Երեկոն նվիրված էր անգլիացի մեծանուն դիրիժոր, Լոնդոնի սիմֆոնիկ նվագախմբի նախագահ Քոլին Դեւիսի հիշատակին, ով կյանքից հեռացավ վերջերս: Երիտասարդական նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար Սերգեյ Սմբատյանի համար մաեստրոն պարզապես երաժիշտ չէր. Քոլին Դեւիսի ղեկավարությամբ Լոնդոնի երաժշտական թագավորական ակադեմիայում ուսանելու տարիներին երիտասարդ դիրիժորը ստացել է կայացմանն ու զարգացմանը նպաստող ամենաթանկ գիտելիքները:

Քոլին Դեւիսի հիշատակին նվիրված երեւանյան համերգի առթիվ հաղորդագրություն էր ուղարկել Լոնդոնի սիմֆոնիկ նվագախմբի գլխավոր տնօրեն Քեթրին Մաքդաուելը եւ շնորհակալություն է հայտնել Հայաստանի պետական երիտասարդական նվագախմբին, մասնավորապես Սերգեյ Սմբատյանին՝ մաեստրոյի հիշատակը վառ պահելու եւ մեծ դիրիժորին հատուկ երեկո նվիրելու համար:

Համերգային ծրագրում ընդգրկված էին Դմիտրի Շոստակովիչ (Սիմֆոնիա թիվ 6), Կամիլ Սեն-Սանս (Թավջութակի կոնցերտ թիվ 1), Մորիս Ռավել (Վալս, խորեոգրաֆիկ պոեմ): Որպես մենակատար հանդես եկավ բազմաթիվ միջազգային մրցույթների դափնեկիր, ՀՀ վաստակավոր արտիստ, թավջութակահար Արամ Թալալյանը:

Արամ Թալալյանը բարձր գնահատեց երիտասարդ երաժիշտների կատարողական վարպետությունը: «Նվագախմբի մակարդակը բավականին բարձր է, եւ բոլորովին չի զգացվում, որ նվագում ես երիտասարդ կատարողների հետ», լրագրողների հետ զրույցում նշեց Արամ Թալալյանը:

Հայաստանի պետական երիտասարդական նվագախմբի հասարակայնության հետ կապերի բաժին

Dorians-ը համերգ կտա Կոպենհագենում՝ «Եվրոտեսիլին» ընդառաջ

«Եվրոտեսիլ» երգի մրցույթում Հայաստանը ներկայացնող Dorians ռոք-խումբը մայիսի 10-ին համերգ կտա Կոպենհագենի ամենամեծ համերգային հրապարակներից մեկում՝ AmagerBio ակումբում:

Համերգը կկայանա Դանիայում ՀՀ դեսպանության եւ Հանրային Հեռուստաընկերության աջակցությամբ:

Մայիսի 16-ին Շվեդիայում կայանալիք «Եվրոտեսիլ» երգի մրցույթի երկրորդ կիսաեզրափակչում Dorians-ը հանդես կգա 11 համարի տակ:

«Եվրոտեսիլ»-ում Dorians-ը կներկայանա Lonely Planet երգով, որի երաժշտության հեղինակը բրիտանացի նշանավոր ռոք-երաժիշտ, Black Sabbath խմբի կիթառահար Թոնի Այոմին է: Երգի բառերը գրել է Վարդան Զադոյանը:

1 600 հանդիսատեսի համար նախատեսված AmagerBio ակումբում տարեկան տեղի է ունենում մոտ 125 համերգ: Ապրիլի 27-ին ակումբում հանդես էր եկել trash metall ոճի առաջատարներից մեկը՝ Overkill խումբը:

Լեւոն Արոնյան. «Ցանկանում եմ նվաճել գլխավոր մրցանակը»

Սանկտ Պետերբուրգի «Սմոլնի ուիկ-էնդ»-ի թղթակիցը հարցազրույց է ունեցել Ալեքսանդր Ալյոխինի հուշամրցաշարին մասնակցող Լեւոն Արոնյանի հետ, որը ներկայացնում ենք «Ազգի» ընթերցողներին:

- Լեւոն, նախապես ծրագրե՞լ էիր մասնակցել Ալյոխինի հուշամրցաշարին:

- Տեղյակ էի հուշամրցաշարի անցկացման մասին, ուստի որոշեցի մասնակցել: Բացի հանճարեղ շախմատիստ Ալեքսանդր Ալյոխինի հիշատակին հարգանքի տուրք մատուցելուց, նման մրցաշարերը կատարելագործվելու հնարավորություն են ընձեռում:

- Դժվար չէ՞ հավակնորդների մրցաշարի ծանր մրցապայքարից հետո խաղալ այս հուշամրցաշարում:

- Լոնդոնում հանդես եկած շախմատիստները մի փոքր հոգնած տեսք ունեն: Դա զգացվում է նաեւ իմ խաղից: Սակայն ինչպես Լոնդոնում, այնպես էլ այստեղ ձգտում եմ լավագույն խաղս ցուցադրել: Երբ զգում ես, որ հաջողվում է ներդնել առավելագույն ջանքերը, դա արդեն առիթ է գոհ լինելու համար:

- Ի տարբերություն շատ հավաքականների, Հայաստանի հավաքականում հոգեբան է աշխատում: Որքանո՞վ է նա օգտակար: Որտե՞ղ է ավելի շատ զգացվում նրա աշխատանքի կարիքը. թիմայի՞ն, թե՞ անհատական մրցումներում:

- Մարդիկ տարբեր են: Ոմանք ավելի սնահավատ են, մյուսներն ավելի քիչ կամ ընդհանրապես ուշադրություն չեն դարձնում ինչ-որ նախանշանների: Սովորաբար ինչին որ հավատում ես, այն իրականանում է: Եթե գտնում ես, որ մրցաշարին կամ պարտիային տրամադրվելու այս կամ այն ձեւը քեզ օգնում է, նշանակում է, այն քեզ անպայման օգտակար կլինի:

- Դու քեզ ո՞ր կարգին ես դասում:

- Սնահավատ չեմ, սակայն կարծում եմ, որ հոգեբանի ներկայությունը թիմում միայն օգուտ է տալիս: Արմեն Աղուզումցյանը շատ կարեւոր գործ է կատարում:

- Երբ Մագնուս Կառլսենը դարձավ շախմատային թագի հավակնորդ, խոսակցություններ եղան նրա մոգական ունակությունների մասին: Ինչպե՞ս ես վերաբերվում դրանց:

- Անձամբ ես նրա մոտ ոչինչ չեմ նկատել: Պարզապես զգում ես, որ մրցակիցդ լավ է խաղում: Գուցե պատճառն ա՞յլ է: Երբ մրցաշարում հանդիպում ես շախմատիստների դասակարգման ցուցակի առաջատարի հետ, մշտապես ցանկանում ես նրան հաղթել: Այդ պատճառով էլ շատերը նրա հետ ավելորդ եռանդով են խաղում: Մյուսները նրանից վախենում են: Երկու դեպքում էլ որպես կանոն արդյունքը բացասական է լինում:

- Ինչպե՞ս ես գնահատում Անանդ-Կառլսեն մրցախաղի մասնակիցների հնարավորությունները:

- Անանդի հաղթաթուղթն ամենաբարձր մակարդակով անցկացրած մրցախաղերի իսկայական փորձն է: Նա իսկական մարտիկ է: Երկուսն էլ դիրքային պայքարի կողմնակից են: Նրանք փորձում են շահեկան դիրք ստանալ հենց սկզբնախաղում: Մեզ սպասում է շատ հետաքրքրական պայքար:

- Վերջին շրջանում Կառլսենը դրական արդյունքի է հասել Անանդի հետ մրցախաղերում:

- Դա այդպես է: Սակայն, եթե գործող չեմպիոնն ավելի լավ նախապատրաստվի, քան Բորիս Գելֆանդի հետ մրցախաղում էր, ապա Անանդի հաղթելու հնարավորությունները բարձր կլինեն: Դրա համար Անանդը պետք է օգտագործի իր ուժեղ կողմերն ու հասկանա Կառլսենի հոգեբանական պատկերը: Այլապես Անանդը կպարտվի: Հատկապես, եթե Մագնուսը շատ լավ պատրաստված լինի:

- Բացատրիր, թե ինչպես կարելի է ժամանակակից շախմատում քեզ դրսեւորել, եթե համակարգչի շնորհիվ տեսությունը հանգամանորեն մշակված է:

- Մարդկանց թվում է, թե մենք ամեն ինչ գիտենք: Ժամանակին Խոսե Ռաուլ Կապաբլանկան խոսում էր շախմատում ոչ-ոքիների անխուսափելիության մասին, պատճառաբանելով, թե բոլորին ամեն ինչ հայտնի է: Սակայն տեսեք, թե շախմատում ինչպիսի հեղափոխություն է տեղի ունեցել: Մենք հիմա բացարձակ այլ շախմատ ենք խաղում: Յուրաքանչյուր նոր սերնդի մեջ ի հայտ են գալիս ստեղծագործաբար մտածող շախմատիստներ: Ներկայումս այդպիսին է Վլադիմիր Կրամնիկը: Նման մարդիկ ինչ-որ բան են գտնում տեսությունում՝ նպաստելով շախմատի առաջընթացին:

- Ձեր երկրում հայ շախմատիստների հաջողությունները շատերը պայմանավորում են այն փաստով, որ շախմատի ֆեդերացիան գլխավորում է Հայաստանի Նախագահը:

- Ինչ-որ չափով դա այդպես է, սակայն կան նաեւ այլ հանգամանքներ:

- Եվ վերջում ինչպիսի՞ խնդիր ես դրել քո առջեւ Ալյոխինի հուշամրցաշարում:

- Ցանկանում եմ հաղթող ճանաչվել: Տեսել եմ գլխավոր մրցանակը, որը շատ գեղեցիկ գավաթ է: Իհարկե, շատ դժվար կլինի մրցանակը նվաճել: Կարծում եմ, որ բացառությամբ Լոնդոնի, այս տարի մրցաշարերում վատ չեմ խաղացել: Ցանկալի կլինի, որ այդ խաղը շարունակվի:

Ռացը հրաժեշտ կտա «Շախտյորին»

Մրցաշրջանի ավարտից հետո Դոնեցկի «Շախտյորին» հրաժեշտ կտա թիմի փորձառու ֆուտբոլիստներից մեկը՝ ռումինացի պաշտպան Ռազվան Ռացը: Ռումինիայի հավաքականի ֆուտբոլիստը տեղափոխվում է Անգլիայի «Վեստ Հեմ»: Ակումբի հետ Ռացը եռամյա պայմանագիր կկնքի: Նրա շաբաթական աշխատավարձը կկազմի մոտ 35 հազար ֆունտ ստեռլինգ:

31-ամյա Ռացը 10-րդ տարին է հանդես գալիս «Շախտյորում»: Թիմի կազմում նա 7 անգամ դարձել է Ուկրաինայի չեմպիոն:

Չեմպիոնները հայտնի են

Էջմիածնում ավարտվեց WTF թաեքվոնդոյի Հայաստանի առաջնությունը, որի արդյունքներով կկազմավորվի մեր երկրի հավաքականը: Քաշային 8 կարգերում չեմպիոններ հռչակվեցին Վարագ Աղաջանյանը (54 կգ), Հայկազ Սամվելյանը (58 կգ), Վրեժ Պետրոսյանը (63 կգ), Սերգեյ Վարդազարյանը (68 կգ), Հայկ Խաչատրյանը (74 կգ), Դավիթ Պետրոսյանը (80 կգ), Գենադի Առուստամյանը (87 կգ) եւ ծանրքաշային Արսեն Գրիգորյանը:

Ռունին Անգլիայի ամենահարուստ ֆուտբոլիստն է

Անգլիայի ազգային հավաքականի եւ «Մանչեսթր Յունայթեդի» հարձակվող Ուեյն Ռունին գլխավորում է երկրի պրեմիեր լիգայի առաջնության մասնակից ամենահարուստ ֆուտբոլիստների ցանկը: 27-ամյա ֆուտբոլիստի կարողությունը գնահատվում է 51 մլն ֆունտ ստեռլինգ: Նախորդ տարվա համեմատ նրա հարստությունն ավելացել է 6 մլն ֆունտով:

2-րդ տեղում Ռունիի թիմակից Ռիո Ֆերդինանդն է՝ 42 մլն ֆունտ ստեռլինգ: Լավագույն եռյակը եզրափակում է «Սթոք Սիթիի» խաղացող Մայքլ Օուենը՝ 38 մլն ֆունտ ստեռլինգ:

ՇԱԽՄԱՏ

Հաղթողին կանվանի ավարտական տուրը

Սանկտ Պետերբուրգում ընթացող շախմատի աշխարհի նախկին չեմպիոն Ալեքսանդր Ալյոխինի հուշամրցաշարը մոտենում է վերջնագծին: Ավարտական տուրից առաջ մրցաշարային աղյուսակում բավականին խճճված իրավիճակ է: 10 մասնակիցներից 7-ը հավակնում են գլխավոր մրցանակին: Չի բացառվում, որ մի քանի շախմատիստներ հավասար միավորներ վաստակեն ու հաղթողին որոշելու համար հարկ լինի դիմելու լրացուցիչ գործակիցների օգնությանը:

Հաղթողի հավակնորդների թվում է նաեւ Լեւոն Արոնյանը, որը 41-րդ քայլին հաշտություն կնքեց Լորան Ֆրեսինեի հետ: Ոչ-ոքի ավարտվեցին նաեւ Դին Լիժեն-Մայքլ Ադամս, Վիշվանաթան Անանդ-Պյոտր Սվիդլեր, Վլադիմիր Կրամնիկ-Բորիս Գելֆանդ պարտիաները:

Տուրում միակ հաղթանակն իր օգտին գրանցեց Նիկիտա Վիտյուգովը՝ պարտության մատնելով առաջատարներից մեկին՝ Մաքսիմ Վաշիե-Լագրավին: Վերջինս առաջին պարտությունը կրեց, իսկ Վիտյուգովն անդրանիկ հաղթանակը տարավ:

Այսօր կայանալիք ավարտական՝ 9-րդ տուրից առաջ 5 միավորով աղյուսակը գլխավորում է Բորիս Գելֆանդը: 4,5-ական միավոր ունեն Լեւոն Արոնյանը, Մաքսիմ Վաշիե-Լագրավը, Վիշվանաթան Անանդը և Մայքլ Ադամսը, որոնց կեսական միավոր են զիջում Նիկիտա Վիտյուգովը եւ Լորան Ֆրեսինեն:

9-րդ տուրի բոլոր պարտիաներն էլ վճռորոշ կլինեն: Կկայանան Արոնյան-Վաշիե-Լագրավ, Վիտյուգով-Լիժեն, Ադամս-Կրամնիկ, Գելֆանդ-Անանդ, Սվիդլեր-Ֆրեսինե պարտիաները:

Մխիթարյանն ու Բրուտյանն առաջատարների թվում են

Բրազիլիայի Պոնտա Նեգրա քաղաքում մեկնարկած շախմատի աշխարհի առաջնության փնջային մրցաշարի 84 մասնակիցների թվում են բրազիլահայ շախմատիստներ Գրիգոր-Սեւակ Մխիթարյանն ու Արմեն Բրուտյանը: Կայացած 4 տուրից հետո նրանք վաստակել են 3 միավոր եւ գտնվում են առաջատարների շարքում: 4 միավորով առաջատարն Ալեքսանդր Ֆիեռն է:

Մխիթարյանը 2 անընդմեջ հաղթանակներով սկսեց մրցաշարը՝ պարտության մատնելով Մուգաբե Մարտինսին եւ Մենդոսա Կատեսանոյին: Հաջորդ 2 պարտիաներում Մխիթարյանը հաշտություն կնքեց Լուիսմար Բրիտոյի եւ Հերբերտ Կարվալիոյի հետ:

Արմեն Բրուտյանն էլ մեկնարկում հաղթեց Կառլոս Ֆերեյրային եւ Էդսոն Լիմային, ապա պարտվեց Ալեքսանդր Ֆիեռին: 4-րդ տուրում նա 3-րդ հաղթանակը տոնեց Լեւի Մակեդոյի հետ պարտիայում:

Մրցաշարին մասնակցում են Բրազիլիայի, Բոլիվիայի եւ Պերուի շախմատիստները:

Հայ սուսերամարտիկներից 5-ը դարձան մրցանակակիրներ

Թբիլիսիում կայացած սուսերամարտի միջազգային մրցաշարում հաջող հանդես եկան հայ սուսերամարտիկները: Մրցասպարեզ դուրս եկած մեր 10 սուսերամարտիկներից 5-ը դարձան մրցանակակիրներ:

Թբիլիսիում Հայաստանը ներկայացրին Բյուրեղավանի «Քեթրին» ակումբի եւ Նորագավիթի սուսերամարտի մասնագիտացված մարզադպրոցի սաները: Մրցումներն անցկացվեցին տարիքային երկու խմբով: Պատանիների ավագ տարիքային խմբում ճկասուսերակիրների մրցապայքարում հաղթող ճանաչվեց «Քեթրինի» սան Արմեն Դալլաքյանը, որը եզրափակիչում պարտության մատնեց սուսերամարտի մարզադպրոցի ներկայացուցիչ Գագիկ Գալոյանին: Նույն մրցաձեւի տարիքային կրտսեր խմբում մրցանակային 2-րդ տեղը զբաղեցրեց «Քեթրին» ակումբի ներկայացուցիչ Հարություն Խաչատրյանը:

Խոցասուսերակիրների մրցապայքարում տարիքային կրտսեր խմբի մրցումներում Նորագավիթի մարզադպրոցի սան Մարտին Մկրտչյանը հաղթելով բոլոր մրցակիցներին, արժանացավ ոսկե մեդալի: Լեւոն Գրիգորյանը զբաղեցրեց 3-րդ տեղը: Նույն մարզադպրոցի մեկ այլ սան՝ Արսեն Արազյանն ավագ տարիքային խմբում գրավեց 3-րդ տեղը:

Բացի Հայաստանից ու Վրաստանից, մրցաշարին մասնակցեցին նաեւ Ռուսաստանի, Ադրբեջանի եւ Քուվեյթի սուսերամարտիկները:

ՊՍԺ-ն հրավիրում է Արսեն Վենգերին

The Telegraph-ի տեղեկացմամբ, Լոնդոնի «Արսենալի» գլխավոր մարզիչ Արսեն Վենգերը մրցաշրջանի ավարտից հետո կհեռանա թիմից, որպեսզի գլխավորի ֆրանսիական ՊՍԺ-ն: Վերջինիս գլխավոր մարզիչ Կառլո Անչելոտին, որ տարաձայնություններ ունի ակումբի մարզական տնօրեն Լեոնարդոյի հետ, ամենայն հավանականությամբ կլքի թիմն ու կստանձնի Մադրիդի «Ռեալի» ղեկը:

Հաջորդ շաբաթ ֆրանսիացի Արսեն Վենգերը կսկսի բանակցությունները ՊՍԺ-ի ղեկավարության հետ: Վենգերն արդեն 17 տարի «Արսենալի» գլխավոր մարզիչն է: Նրա պայմանագրի ժամկետն ակումբի հետ լրանում է 2014-ին: Վենգերն արդեն տվել է իր համաձայնությունը գլխավորելու ՊՍԺ-ն: Վերջինիս ղեկավարությունը հույս ունի, որ մրցաշրջանի ավարտից հետո Վենգերը կտեղափոխվի Ֆրանսիա:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օբաման ակամա խրախուսում է թուրքական ժխտողականությունը

Եթե որեւէ հարց սակարկության առարկա է դառնում, հարցի շուրջը համաձայնության գալը կողմերից մեկի համար ենթադրում է գին վճարել: Մինչեւ հիմա Թուրքիան «ցեղասպանություն» բառի դիմաց ինչ գին է վճարել պաշտոնական Վաշինգտոնին, չգիտենք, բայց որ գնից զատ միաժամանակ հսկայական էներգիա է ծախսել եւ մի քանի ամիս շարունակ ապրել է ապրիլի 24-ի խուճապը, անհերքելի փաստ է:

Թուրքիայի այս տարվա վստահությունը նախագահ Օբամայի ուղերձի առումով ըստ երեւույթին պետք է պայմանավորված լիներ «Ազատ Սիրիայի բանակի» մարդասպանների ցուցաբերած անվերապահ աջակցությամբ, PKK-ի հետ հաշտեցման ձեռնարկումներով եւ հատկապես Թուրքիա-Իսրայել հարաբերությունները վերականգնելու պատրաստակամությամբ:

Նշված հարցերում ԱՄՆ-ի շահագրգռության մասին Վաշինգտոնը բազմիցս հայտարարել է: Թերեւս Օբամայի ուղերձում «ցեղասպանություն» արտահայտությունը չօգտագործելու գինը Թուրքիան այս տարի վճարել է՝ ընդառաջելով ԱՄՆ-ի շահագրգռություններին: Սակայն դա չի խանգարել, որ Թուրքիայի արտգործնախարարությունը հենց ուղերձի հրապարակման օրը՝ ապրիլի 24-ին հանդես գա հայտարարությամբ եւ խնդրահարույց համարելով դատապարտի նախագահ Օբամայի ուղերձը, թե դա կանխակալ է, կանխարգելում է պատմության ճիշտ ըմբռնումն ու խրախուսում իրադարձությունների անաչառ ուսումնասիրությունից խուսափող հայկական կողմին:

Ինչո՞վ բացատրել Թուրքիայի արտգործնախարարության այս հայտարարությունը՝ Բարաք Օբամայի ուղերձի բովանդակությամբ: Ուղերձում ԱՄՆ նախագահը մատնանշում էր 1,5 մլն հայերի բնաջնջումը կամ դեպի մահ տանող բռնի տեղահանությունը Օսմանյան կայսրությունում, փաստերի լիակատար բացահայտ եւ արդար ընդունման կոչ էր անում, ընդգծում էր, որ 1915-ի առնչությամբ չի փոխել իր դիրքորոշումը:

Այլ կերպ՝ նախագահ Օբաման ուղերձում առանց արտասանելու տվել է ցեղասպանության սահմանումը: Ինչ վերաբերում է իր դիրքորոշումը անփոփոխ պահպանելու հանգամանքին, չմոռանանք, որ նա նախքան նախագահ ընտրվելը 1915-ի իրադարձությունները բազմիցս ցեղասպանություն էր որակել: Օբաման դիրքորոշման մասին նշելիս Թուրքիային հասկացնում է, որ 1915-ի իրադարձությունները իր համոզմամբ ցեղասպանություն են, եթե ինքը չի օգտագործում այդ բառը, ապա դրա պատճառը ոչ թե իրագործված ցեղասպանության մասին կասկածանքն է, այլ քաղաքական հաշվարկները:

Թերեւս այս ամենի առումով կարելի է համաձայնել Ամերիկայի հայկական համագումարի կարծիքին. «Նախագահ Օբաման վերահաստատեց Հայոց ցեղասպանության լիակատար բացահայտ եւ արդար ճանաչման կարեւորությունը»: Չպետք է, սակայն, մոռանալ, որ ՄԱԿ-ի կոնվենցիան կոչվում է «ցեղասպանությունների կանխարգելման եւ պատժման» կոնվենցիա: Որքան էլ նախագահ Օբաման ուղերձում տա ցեղասպանության սահմանումը, «Մեծ եղեռն» բառակապակցությամբ Թուրքիային ձերբազատում է ՄԱԿ-ի Ցեղասպանության կոնվենցիան ստորագրելու միջոցով ստանձնած պարտավորություններից:

Ավելին, ուղերձում «ցեղասպանություն» բառի փոխարինումը «Մեծ եղեռն» արտահայտությամբ նախադրյալներ է ստեղծում, որ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւերը շարունակ մերժվեն ԱՄՆ Կոնգրեսում, իսկ այդ մերժումով անուղղակի խրախուսվի թուրքական մերժողականությունը:

Ի վերջո, որքան էլ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը սպառման փաստի առջեւ կանգնեցնի թուրքական ժխտողականության դիրքերը, դրանց լիարժեք սպառման համար անհրաժեշտ է, որ Թուրքիան ճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը: Դրա անհրաժեշտ նախապայմանն էլ ցեղասպանության ԱՄՆ-ի, Անգլիայի եւ Իսրայելի կողմից ճանաչումն է: Այդ դեպքում արդեն ժխտողականությունից կառչելը իմաստ չի ունենա Թուրքիայի համար, Ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը կդառնա անհամեմատ լիարժեք, եւ թուրքական կողմը ստիպված կլինի տեղի տալ սեփական պատմության հետ առերեսվելու նախագահ Օբամայի հորդորներին:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Գրքեր գարեջրի մասին

Չնայած որոշ մարդիկ ամբողջ տարվա ընթացքում են օգտագործում գարեջուր, սպառողների մեծ մասը, այդուհանդերձ, ամռանն է նախընտրում խմել այդ զովացնող խմիչքը:

«Սասկատուն քաղաքի պարբերականում» (Սասկաչեւան, Կանադա) Ջեյսոն Ֆոստեր անունով գարեջրի սիրահար մի անձնավորություն հետաքրքրական հոդված է գրել (որն արտատպել է «Արմինյն միրոր-սպեքթեյթր» շաբաթաթերթը) գարեջրի վերաբերյալ հրատարակված գրքերի մասին, որոնցում տեղ է գտել նաեւ մի հայ հեղինակի անունը:

Ֆոստերը գրում է, որ շատ է սիրում կարդալ այդ ժանրի գրականություն: Ժանրը ձեւավորվել է, ըստ նրա, 1977-ին Մայքլ Ջեկսոնի (ոչ թե երգչի, այլ գարեջրի բրիտանացի մասնագետի) կողմից: «Մինչ այժմ ամենատարածվածը «Գարեջրի ատլասն» էր՝ սուրճի սեղանի մեծությամբ, որտեղ ներկայացված էին աշխարհի լավագույն գարեջրերի մասին տեղեկություններ», գրում է եւ անմիջապես ավելացնում, որ անցյալ աշնանը ամեն ինչ փոխվեց, երբ հրապարակվեց Թիմ Ուեբի եւ Սթիվեն Բոմոնի համատեղ հեղինակությամբ «The World Atlas of Beer» («Գարեջրի համաշխարհային ատլասը») ծավալուն, գեղեցիկ եւ տեղեկատվական հարուստ նյութ պարունակող հատորը, որը համապարփակ հանրագիտարան կարելի է համարել: Դրանում ներկայացված են ավելի քան 500 տեսակի գարեջրեր:

Ավելի ընդհանուր, հանրամատչելի է Մեթ Ալինի եւ Գրեգ Քոչի «The Brewer's Apprentice» («Գարեջրագործի աշակերտը») գիրքը, որը, բացի բաղադրատոմսից, ներկայացնում է նաեւ որոշ ամերիկացի գարեջրագործների կենսագրականները:

Գարեջրի մասին ծիծաղելի, թեթեւ պատմություններով են հագեցած անգլիացի Փիթ Բրաունի երեք «Man Waeks into a Pub» («Մարդը մտնում է գարեջրատուն»), «Three Sheats to the Wind» («Թունդ հարբած») եւ «Hops and Glory» («Թռիչք եւ փառաբանում») գրքերը, որոնք լավ նվեր կարող են լինել: Իսկ տնայնագործական արտադրությամբ զբաղվողների համար առաջարկվում է Չարլի Փափազյանի «The Complete Joy of Homebrewing» («Տնային պայմաններում գարեջուր պատրաստելու ամբողջ հաճույքը») գիրքը՝ առաջին անգամ տպագրված 1984-ին (իսկ վերջին տպագրությունը՝ 2003-ին):

Բոլոր նրանց, ովքեր, գարեջրի սիրահար լինելուց բացի, զբաղվում են նաեւ քաղաքականությամբ, առաջարկում եմ Մարկ Օբրայենի «Fermenting Revolution» («Ֆերմենտային հեղափոխություն») գիրքը, որը գարեջուրը ըմբոշխնելու հետ նաեւ աշխարհը փոխելու մասին է մատնանշում:

Եվ վերջապես գարեջրով չափից ավելի լուրջ հետաքրքրվողների համար գոյություն ունի Գարեթ Օլիվերի «The Oxford Companion to Beer» (Գարեջրի օքսֆորդյան ձեռնարկը») հանրագիտարանը՝ լույս ընծայված Օքսֆորդի համալսարանի հրատարակչատան կողմից: Դրանում, բացի պատրաստելու եղանակներից եւ տեսակետների բնութագրումից, նաեւ գարեջրի պատմությունն ու որոշ տեխնիկական մանրամասնություններ են ներկայացված:

Թարգմանեց Հ. Ծ.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ի փոփոխություն «Ազգ» օրաթերթի 30.04.2013թ., N 69(5152), էջ 8-ում զետեղված Հրապարակային ծանուցման, տեղեկացնում ենք, որ աճուրդի փուլերը հոլանդական եղանակով, բաց ընթացակարգով, իրականացվելու են յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ծանուցման մեջ նշված ժամկետից եւ պայմաններով: Օտարման գործընթացի ավարտից հետո գրավի իրավունքը վերանում է:

Հայտարարություն

Սույն թվականի մայիսի 7-ին, ժամը 12:00–ին ՀՀ Արարատի մարզի Այգեպատ գյուղի Ն. Հովակիմյան փողոցի թիվ 2 հասցեում տեղի կունենա «ԱրսՆելա» ՍՊԸ -ն պատկանող ԱԳԼՃԿ-ի կառուցման նախագծերի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ հասարակական լսումներ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ ք.Երեւան Կոմիտաս 29 հասցեում: Հեռ. 22-14-85

ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ

Բեատրիքս թագուհու ավագ որդին՝ Հոլանդիայի թագավոր

Ապրիլի 30-ը Հոլանդիայում ավանդաբար համարվում է իշխանափոխության օր: Ամստերդամում Բեատրիքս թագուհին հատուկ արարողության ժամանակ փաստաթուղթ է ստորագրել, ըստ որի ինքը գահից հրաժարվում է հօգուտ իր ավագ որդու՝ Վիլլեմ-Ալեքսանդր Նասաու-Օրանցու:

Բեատրիքսը Հոլանդիայի թագուհին էր վերջին 33 տարիներին: Ապրիլի 30-ից երկրի գահն անցավ 45-ամյա Վիլլեմ-Ալեքսանդրին, իսկ նրա կինը՝ Մաքսիման, դարձավ Հոլանդիայի թագուհի: Նոր միապետը կրթությամբ պատմաբան է:

Միապետական ընտանիքի անդամները թագավորական պալա-

Ստորագրման արարողությունից հետո միապետական ընտանիքի անդամները թագավորական պալատի պատշգամբից ողջունել են Դամ հրապարակում հավաքված մոտ 25 հազար անձանց: Պատշգամբը զարդարված էր վարդերով եւ նարինջներով (նարնջագույնը գահատոհմի պաշտոնական գույնն է): Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ կարգուկանոն ապահովել են մոտ 10 հազար ոստիկաններ:

տից գնացել են Նյիվեկերկ եկեղեցի, որտեղ պետության նոր ղեկավարը խորհրդարանի պատգամավորների առջեւ երդվել է պաշտպանել Հոլանդիայի սահմանադրությունը:

Վերջին 123 տարիներին Հոլանդիայում միմյանց փոխարինելով իշխել էին միայն թագուհիներ: Թագավոր դառնալով՝ Վիլլեմ-Ալեքսանդր Նասաու-Օրանցին խախտեց այդ ավանդույթը:

ВТБ

Հայտարարություն

«ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ հայտարարում է բաց մրցույթ «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ համար տպագրական նյութերի պատրաստման աշխատանքներ կատարող կազմակերպություն ընտրելու նպատակով:

Մրցութային առաջարկություններն անհրաժեշտ է ներկայացնել «ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ՝ ՀՀ, ք. Երեւան, 0010, Նալբանդյան փող., շ. 46 հասցեով:

Մրցութային հայտերն ընդունվում են մինչեւ 2013թ. մայիսի 29-ը ներառյալ, ժամը 17:00:

Մրցութային հայտերի բացումը տեղի կունենա 2013 թ. մայիսի 30-ին, ժամը 17:00-ին:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերն ու Մրցույթի պայմանները տեղադրված են «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ ինտերնետային կայքում՝ www.vtb.am:

Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել ՎՏԲ-Հայաստան բանկ ՓԲԸ Մրցութային կոմիտե:

Հասցեն՝ՀՀ, ք. Երեւան, 0010, Նալբանդյան շ. 46,

Կոնտակտային անձ՝
Լուսինե Սուսանյան
Հեռ. +(37410) 51-37-49, ներքին՝ 8 3302
Էլ. փոստ՝ l.susanyan@vtb.am
Հեղինե Մելքումյան
Հեռ. (+37410) 51-37-16
Էլ. փոստ՝ h.a.melkumyan@vtb.am

ВТБ

Հայտարարություն

«ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ հայտարարում է բաց մրցույթ արտաքին գովազդի տպագրման, տեղաբաշխման եւ սպասարկման կազմակերպություն ընտրելու համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ՀՀ ռեզիդենտ եւ ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն անհրաժեշտ տեխնիկական եւ ֆինանսական միջոցներ:

Մրցութային առաջարկություններն անհրաժեշտ է ներկայացնել «ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ՝ ՀՀ, ք. Երեւան, 0010, Նալբանդյան փող., շ. 46 հասցեով:

Մրցութային հայտերն ընդունվում են մինչեւ 2013թ. մայիսի 27-ը ներառյալ, ժամը 17:00:

Մրցութային հայտերի բացումը տեղի կունենա 2013 թ. մայիսի 27-ին, ժամը 17:30-ին:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերն ու Մրցույթի պայմանները տեղադրված են «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ ինտերնետային կայքում՝ www.vtb.am:

Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ Մրցութային կոմիտե:

Հասցեն՝ՀՀ, ք. Երեւան, 0010, Նալբանդյան շ. 46,

Կոնտակտային անձ՝
Լուսինե Սուսանյան
Հեռ. +(37410) 51-37-49, ներքին՝ 8 3302
Էլ. փոստ՝ l.susanyan@vtb.am
Հեղինե Մելքումյան
Հեռ. (+37410) 51-37-16
Էլ. փոստ՝ h.a.melkumyan@vtb.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60, 060 271112

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 04 Ա N 047261, տրուած՝ 18.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան 30.4.2013, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: